

Grosuplje (centrala)
 SP 908
 KLASJE
 1997
 352(497.4 Ivančna Gorica
 119970011,8
 KNIŽNICA GROSUPLJE
 COBISS 0

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica
 Številka 8 letnik 3 avgust 1997

S T U D I O
MARKELJ
 FOTO · VIDEO · OPTIKA

1108 Ljubljana, Dolenjska c. 33, tel.: 127 47 27
 1295 Ivančna Gorica, Ljubljanska ul. 16
 tel./fax: 777 777, 777 573, 778 573

Iz Jernejeve malhe

Jesen s svojo barvo, krajšim dnevom in ohlajitvami že prinaša sporočilo, da so dopustniški dnevi mimo, da so počitnice zaključene. Najbolj so imeli napete dneve vsi tisti učenci, dijaki in študentje, ki so imeli na svojih šolah še neporavnane račune za mirno nadaljevanje šolanja. Kot smo izvedeli, so letošnji maturantje na stiški gimnaziji spet zelo uspešni in so s tem dokazali, da naša srednja šola zasluži vse spoštovanje ter da se bomo morali vsi skupaj dodatno potruditi za izboljšanje slabih materialnih pogojev - tako v srednji kot na osnovnih šolah.

Ob obsežnem delu je običajno tudi veliko zapetljajev. Podatek, da je v tem letu 160 interesentov vložilo vloge za izdajo lokacijske dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja in urbanističnega mnenja za pridobitev priglasitve k delu, kaže, da se na območju občine hitro spreminja zazidalna podoba. Fizične in pravne osebe se zelo zanimajo za dolgoročno načrtovanje prostorske zazidave, saj na razgrnjeni osnutek sprememb in dopolnitev prostorskega plana občine Ivančna Gorica vsak dan dobivamo tehtne pripombe in predloge.

Z novim zakonom o cestah bo morala občina čimprej pripraviti popis občinske lastnine v javni rabi in zemljiškoknjižno urediti natančne katastrske podatke.

Zdravstveni dom Ivančna Gorica je začel samostojno poslovati. Z vgraditvijo novih oken in preureditvijo kotlovnice za centralno ogrevanje na tekoče gorivo bodo spremembe vidne tudi navzven, saj so bile emisije plinov iz dimnika zdravstvenega doma že skoraj konkurent livarni. V livarni sanacija po njihovih zagotovilih pospešeno poteka, kar bi radi občutili tudi v zraku in ljudem vlili zupanje tudi z dejanji.

O romski problematiki razmišljajo tudi Romi sami. Tabor si je Mihova družina uredila na svojem zemljišču, kar ne zmanjšuje starih problemov, saj lastnina prinaša tudi odgovornost - ta pa jih prav malo skrbi. S selitvijo so vzbudili veliko skrb sosedom; policija, inšpekcijske službe in občina pa se trudijo naprej.

Telefonija se pospešeno gradi na treh investicijah za območje Šentvida, Višnje Gore in Krke. Najbolj optimistični v mislih že držijo slušalko v roki. Za Zagradec in Ambrus pa že pridobitev gradbenega dovoljenja pomeni veliko upanje, da bodo dela tudi tu kmalu stekla.

Več kot 45 milijonov tolarjev bo sklad za razvoj drobnega gospodarstva v vseh treh občinah v obliki kreditov razdelil obrtnikom. Interes je velik, sredstev sorazmerno malo, začetek pa je vendarle obetajoč.

Velike prireditve so za nami, gasilske veselice z najrazličnejšimi pridobitvami so v glavnem mimo. V naših društvih in organizacijah se bodo začele priprave na jesensko-zimsko sezono, s poudarkom na kulturnih in športno-rekreativnih dejavnostih. Marsikatera ideja o programu je že usvojena in scenariji za odrske postavitve že dorečeni. V zraku so ravno te dni balonarji, saj je Letalski klub Šentvid pri Stični letos organiziral državno prvenstvo v letenju s toplozračnimi baloni.

Balonarji bodo lahko pritrdili, da so naši kraji, s številnimi novimi pridobitvami in ljudmi dobre volje tudi ob pogledu od zgoraj lepi.

Župan Jernej

BARONI (IN BALONI) V ŠENTVIDU

Prebivalci naše občine so bili s 6. državnim prvenstvom v letenju s toplozračnimi baloni zelo zadovoljni. Še nikoli doslej na nebu niso videli toliko teh lepih, pisanih balonov hkrati.

Tudi tekmovalci so bili navdušeni nad našo pokrajino in nad organizacijo tekmovanja. To pa pove že njihova želja, da bi prihodnje državno prvenstvo spet pripravili v Šentvidu pri Stični.

Več o tekmovanju na 4. strani.

V NAŠIH ŠOLAH JE SPET OŽIVELO

Opustele šole so 1. septembra spet zaživele v polnem utripu. Pozdravljanja »starih« znancev in prijateljev, kar ni bilo konca. Tale prizor je bil posnet pred šolskim centrom v Ivančni Gorici. Prav tako živahno in polno pričakovanja je bilo tudi pred šolo v Šentvidu, Višnji Gori in po številnih podružničnih šolah v občini.

L.S.

MARIJA KUMALIČ: UPANJE ZASVOJENCEM DAJE DRUŠTVO UP

*Kdaj sine moj, spoznal boš ti,
 kaj v življenju prave so vrednote?
 Kdaj razlikoval bo,š zlato moje,
 kaj sreča je in kaj to ni?*

Tokrat smo obiskali Marijo Kumalič, članico društva Up, društva za pomoč zasvojenecem in njihovim svojcem Slovenije. Z njo smo se pogovarjali o problemu droge, saj pravi, da sedaj, kot poznavalka tega problema, lahko trdi, da je v naši občini pojav zelo razširjen, najhuje pa je, da se tega problema ne zavedamo dovolj. Pravi, da je veliko mladih, ki so potrebni pomoči. Vsak dan jih srečujemo, ali jih prepoznamo, to pa je drugo vprašanje. Želi si, da bi bili starši dovolj pozorni, prav tako šole in vsa družba, sicer, pravi, bomo naleteli na ogromne težave, ki jih prinaša zasvojenost z drogo.

Več o drogah na strani 11.

V SAD VODO PO TELEFONU, str. 6

LaMaS

d.o.o.
 računalniški inženiring
 Ulica 25. maja 14
 1295 Ivančna Gorica
 tel.: 0609 / 612-923

POPOLNA
 PONUDBA

RAČUNALNIKI (486DX5, Pentium 75-200 Mhz)
 TISKALNIKI (InkJet, laserski, matrični)
 MULTIMEDIA (CD-ROMi, zvočne kartice, zvočniki)
 PROGRAMSKA OPREMA (uporabna in komercialna)

PREDSTAVITEV STROJEV STROJNEGA KROŽKA "KMETOVALEC"

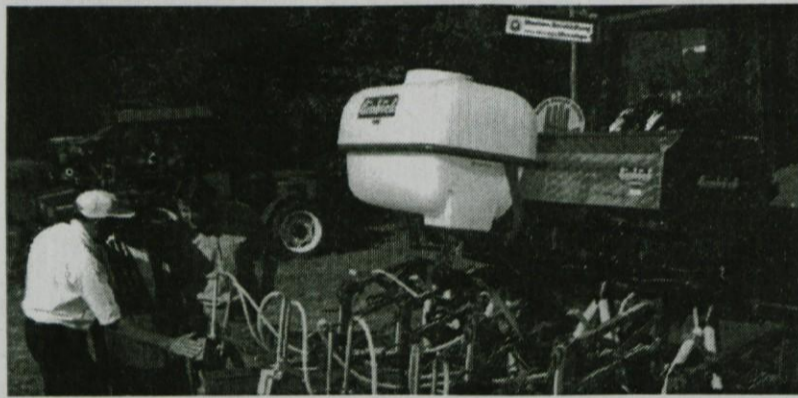
V nedeljo, 27. julija 1997, je bila predstavitev nekaterih novejših strojev, s katerimi nudijo usluge člani strojnega krožka. Demonstracija je potekala na kmetiji Kavšek Metoda na Škrjančem, ki je za to priložnost odstopil svoje zemljišče in s pomočjo prizadevnih članov krožka vzorno pripravil prireditveni prostor.

Predsednik strojnega krožka Kmetovalec Janez Grum je v uvodnem nagovoru predstavil delovanje krožka in poudaril velik pomen združenja za medsosedsko pomoč. Tržni način gospodarjenja in vedno bolj zaostrena konkurenca silijo kmetje, da bolj kot kdajkoli pazijo na svoje proizvodne stroške. Dejstvo je, da je dohodek velike večine slovenskih kmetij na taki ravni, da so mladi vedno manj pripravljeni sprejeti ta poklic. Prav zaradi tega je še kako pomembno, da se kmetija še dodatno ne obremenjuje z velikimi finančnimi vlaganji v kmetijsko mehanizacijo, še posebno v tako, ki je koriščena le krajši čas sezone. Zato je smiselno, da se kmetije poslužujejo uslug strojnega krožka.

Na prireditvi je bilo razstavljenih veliko število najsodobnejših strojev specializiranih za določeno vrsto proizvodnje, med drugim pa tudi več vrst traktorskih sedežev na posebnem vzmetenju, ki blažijo učinke več urnega sedenja v traktorju.

Člani strojnega krožka so skupaj z Društvom podeželskih žena poskrbeli tudi za pogostitev in zabavo.

Kmetijska svetovalna služba

ORAČI SO TEKMOVALI

V soboto, 16. 8. 1997 je potekalo letošnje regijsko tekmovanje oračev ljubljanske regije na površinah Boštanj na Mlačevem pri Grosuplje.

Udeležilo se ga je 47 tekmovalcev, od tega 12 iz Ivančne Gorice, 6 iz Grosuplje, bile pa so tudi 4 ženske tekmovalke. Tekmovanje je potekalo v treh skupinah.

Tudi letos so ekipno zmago odnesli Ivanški tekmovalci v postavi Habjan Jože, Čebular Janez in Markovič Alojz. V kategoriji članov je prvo mesto dosegel Habjan Jože iz Vrha nad Višnjo Goro. V skupni konkurenci je vse presenetila ena najmlajših tekmovalk doma iz Sneberij, Maja Kastelic stara 13 let, prav tako je seveda zmagala v ženski konkurenci, druga pa je bila Magda Kastelic iz Velikih Pec.

Društvo podeželske mladine je za vse udeležence tekmovanja pripravilo prigrizen sprejem in jih pogostilo s sladkimi dobrotami.

Kmetijska svetovalna služba
Irma Lekan ing. agr.

SEMENSKI KROMPIR

V Kmetijski zadrugi Stična smo pridelali letos štiri sorte kvalitetnega semenskega krompirja (sante, romano, cornado, concorde), vseh sort skupaj cca 70 ton. Najbolj poznana sorta našim pridelovalcem merkantilnega krompirja je sorta sante, ki je tudi najbolj razširjena, je srednje zgodnja, ima svetlo rumeno kožico in svetlo rumeno meso. Sorta romano je pri nas tudi že dokaj razširjena, je srednje zgodnja sorta, ima rdečo kožico in belo meso. Manj poznani sorti sta cornado, ki je bolj pozna sorta, ima rdečo kožico in svetlo rumeno meso in sorta concorde, ki je bolj zgodnja sorta in ima svetlo rumeno kožico, svetlo rumeno meso in bolj podolgovate gomolje. Ob primerni oskrbi nasade se z vsemi sortami lahko dosežejo veliki pridelki.

Pridelava omenjenih sort semenskega krompirja je od vsaditve pa do prodaje pod strokovnim nadzorom Kmetijskega inštituta in vse parcele so bile v naravni izolaciji - ločene od nasadov merkantilnega krompirja, da je zmanjšana možnost okužbe z virusnimi boleznimi. Tako bo letos ponudba semenskega krompirja pridelanega v naši zadrugi bolj pestra.

Travnik Mojca, ing. agr.

**Mercator -
Kmetijska zadruga Stična**

Trgovine z živili Mercator-Kmetijske zadruge Stična vas vabijo, da se pridružite že več kot tisočim lastnikom **ZADRUŽNE KARTICE**, s katero vam pri plačilu z gotovino priznamo popust pri vsakem nakupu nad 3.000,00 SIT. **ZADRUŽNO KARTICO** boste prejeli v trgovini že pri prvem nakupu nad 3.000,00 SIT.

**NAŠ STALNI KUPEC -
VAŠA PREDNOST**

Priporočamo pa vam tudi obisk v Zadrurnem hramu, kjer vam bodo postregli z malicami, pizzami in z jedmi po naročilu.

VABLJENI!

Mercator-Kmetijska zadruga Stična

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 1997 (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 3/97) župan Občine Ivančna Gorica

RAZPISUJE

natečaj za dodelitev enkratne občinske pomoči - štipendije učencem in študentom, ki se izobražujejo v kmetijskih programih

I.

Pogoji za pridobitev sredstev so:

- da ima učenec oziroma študent stalno bivališče na območju občine,
- da že dodeljena štipendija iz kakršnega koli drugega vira ne presega 30.000,00 SIT.

II.

Skupna namenska sredstva proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 1997 za ta namen znašajo 550.000,00 SIT in bodo upravičencem izplačana v enkratnem znesku.

III.

Sredstva po tem razpisu lahko pridobijo upravičenci na podlagi vloge, ki jo vložijo na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, Ivančna Gorica s pripisom "štipendija" - najkasneje do 15.10.1997.

IV.

Vlogi morajo upravičenci priložiti:

- potrdilo o stalnem bivališču,
- mnenje kmetijske svetovalne službe o izpolnjevanju pogojev,
- izjava upravičenca, da ne prejema štipendije, ki bi presegala 30.000,00 SIT mesečno,
- potrdilo o vpisu v kmetijski izobraževalni program in zadnje šolsko spričevalo.

Številka: 403-72/97

Datum: 02.09.1997

ŽUPAN
Jernej Lampret, l.r.

OBRATOVALNICE, KJER SE LAHKO IZUČITE ZA POKLIC

Veseli nas, da informacije o vajencih zanimajo tako mlade kot starejše, saj večkrat povprašate o podrobnostih novega načina šolanja ali pa pripovedujete, kako je bilo včasih.

Na katere šole se učenci za posamezni poklic lahko vpišejo, smo že pisali, nismo pa povedali, v katerih obratovalnicah se lahko izučijo ali gredo za vajenca.

Obratovalnica, ki želi imeti vajenca ali učenca po (o) programu, se mora prijaviti in biti vpisana v register učnih mest pri Obrtni zbornici Slovenije. Izpolnjevati mora določene pogoje, ki jih pregleda in ugotovi za to imenovana strokovna komisija Obrtne zbornice Slovenije.

Za naše področje, ki spada v območno obrtno zbornico Grosuplje, je v registru vpisanih 43 obratovalnic za 13 poklicev. Obratovalnice, ki so označene z zvezdico, so bile že verificirane in imajo pogoje, da lahko sprejmejo vajenca v uk.

Obratovalnice, ki želijo priti v register učnih mest, se lahko prijavijo na Obrtno zbornico Slovenije, Celovška 71, ali na območno obrtno zbornico Grosuplje. Prijavnica je objavljena v vsaki številki revije Obrtnik.

Obratovalnica	število učnih mest	Obratovalnica	število učnih mest
CVETLIČAR (o)			
Cvetličarna Pene Štefka, Cikava 43 Grosuplje	1	Strojne instalacije Ivo Golubič Adamičeva ul., Grosuplje	1 monter ogrevalnih naprav
MIZAR (d.s.)			
MZG d.o.o. Zupančič Roman Ob Grosupeljščici 5, Grosuplje *	3	Strojne instalacije Ivo Golubič Adamičeva ul., Grosuplje	1 monter vodovodnih naprav
Canthus Kadunc Janez Selo pri Šmarju 18, Grosuplje *	1	MESAR (d.s.)	
Mizarstvo Tekavčič Toni Damijan Predstruge 8, Videm Dobropolje *	1	Mesarija Javornik Adamičeva 20, Grosuplje	1
Splošno mizarstvo Perovšek Alojz Taborska 45, Grosuplje *	1	KONSTRUKCIJSKI KLJUČAVNIČAR (o)	
Mizarstvo Vencelj Alojz Šentvid pri Stični 66 Šentvid pri Stični *	3	Ključavničarstvo Žugič Marjan Ljubljanska 47, Šmarje Sap	1
Mizarstvo Sitar Franc Adamičeva 55, Grosuplje *	1	COOKINOX d.o.o. Škrajnec Tatjana Brinje I/55, Grosuplje *	4
Mizarstvo Sever Franci Vrhpolje pri Šentvidu 4 a, Ivančna Gorica *	1	Ključavničarstvo Jerovšek Matjaž Cikava 48, Grosuplje *	3
HI PO d.o.o. Zupančič Leon Metelkov dvor 11, Grosuplje	1	KUHAR (o)	
Mizarstvo Trunkelj Marko Krška vas 3, Krka	1	KELTSKI HRAM Alojz Vrhovec Vir pri Stični 113, Ivančna Gorica	1
Pohištvno mizarstvo Gerden Bojan Ljubljanska 48, Ivančna Gorica	1	NATAKAR (o)	
AVTOKLEPAR (d.s.)			
Avtokleparstvo Kavšek Stane Temenica 12, Šentvid pri Stični *	1	PENSION PODRŽAJ Rožna dolina 5 b, Grosuplje	1
Avtokleparstvo Klemenčič Marjan Velike Češnjice 43, Šentvid pri Stični *	1	KELTSKI HRAM Alojz Vrhovec Vir pri Stični 113, Ivančna Gorica	1
Avtoremont Meglen Jože Mali vrh 94, Šmarje Sap *	1	TAPETNIK (o)	
AVTOLIČAR (d.s.)			
Avtoprevoznitvo Pugelj Marjan Predstruge 2, Videm Dobropolje	1	Tapetništvo in dekoraterstvo Suhadolc Ljubljanska c. 51, Grosuplje *	1
MONTERJI ENERGETSKIH NAPRAV (o)			
IKOM PROJEKT Kosovelova 2, Grosuplje *	10 monter ogrevalnih naprav	ZLATAR (o)	
IKOM PROJEKT Kosovelova 2, Grosuplje *	4 monter vodovodnih naprav	Zlatarstvo TADINA Janez II. grupe odredov 34, Ivančna Gorica	1
IKOM PROJEKT Kosovelova 2, Grosuplje *	2 monter klimatskih naprav	FRIZER (o)	
INŠTALACIJE MRHAR ALOJZ Peč 15, Grosuplje *	1 monter ogrevalnih naprav	Frizerski salon JELKA Kamnikar Vir pri Stični 40, Ivančna Gorica *	1
INSTALATERSTVO KEK Pod gozdom VI/6, Grosuplje *	1 monter vodovodnih naprav	Studio Beauty Ane Galetove 6, Grosuplje *	2
INSTALATERSTVO KEK Pod gozdom VI/6, Grosuplje *	1 monter ogrevalnih naprav	Frizerski salon ČORIČ Kos Katarina Adamičeva 8, Grosuplje *	2
		Frizerski salon Barbara Rozman Adamičeva 24, Grosuplje *	2
		Frizerski SALON Polona Nago * Prešernova 80, Grosuplje	1
		Frizerski salon Jožica Štupnik Videm 39 a, Videm Dobropolje	1
		Frizerski salon Darja Pugelj Predstruge 2, Videm Dobropolje	1
		Opomba: (o) pomeni izobraževanje za obrtni poklic, (d.s.) izobraževanje pa dulanem sistemu	

Pripravila Majda Može

OD FUŠARJA DO OBRTRNIKA

Vprašanje:

Zanima me, ali sem lahko kot s.p. tudi upravičen do nadomestila, ki ga Zavod za zaposlovanje nameni za t.i. presežne delavce.

Odgovor:

Do nadomestila ste upravičeni, če se boste Zavodu javili v 30 dneh po prenehanju dejavnosti in dokazali, da prenehanje ni bilo po vaši krivdi ali volji.

Vprašanje:

Opravljam dejavnost šivanje konfekcijskih izdelkov in sem obrtno dovoljenje dobila po uradni dolžnosti. Naknadno pa sem priglasila še prodajo lastnih izdelkov, pa mi ja upravna enota dovolila le prodajo na sejmi in premičnih stojnicah. Ostalo je zavrnjeno, češ da je potrebno izpolnjevati izobrazbeni pogoj po zakonu o trgovini.

Odgovor:

Pri prodaji lastnih izdelkov ne gre za opravljanje trgovinske dejavnosti, zato vam ni treba izpolnjevati izobrazbenega pogoja, kar sicer predpisuje pravilnik o minimalni stopnji izobrazbe oseb, ki opravljajo trgovinsko dejavnost.

Vprašanje:

Ali mi kot vozniku na medkrajevnih progah pripada dnevnic in dodatek za nadurno delo, če vozim dlje, kot traja delovni čas?

Odgovor:

Ne, kar zadeva upravičenost do dnevnice, ker je opravljanje dela zunaj sedeža podjetja stalna sestavina dela poklicnega voznika in takšnega dela ni mogoče šteti kot službeno potovanje in tako podlago za izplačilo dnevnice.

Delo preko polnega delovnega časa, določenega z razporedom delovnega časa pa se plača kot nadurno delo.

Vprašanje:

Po očetu bom prevzel obrtno dejavnost, saj bo sam prenehal zaradi upokojitve. Vzel bom tudi vseh 9 delavcev, ki so bili redno zaposleni pri očetu, pa me zanima, ali je to treba kam sporočiti ali delamo naprej kot doslej.

Odgovor:

Žal ni tako enostavno. Ker bo šel vaš oče v pokoj, bo odjavil obrtno dejavnost in tudi delavce. Ti se bodo kot presežek registrirali na Zavodu za zaposlovanje in po določenem času jih boste lahko zaposlili. Seveda pa boste morali izpolnjevati vse pogoje, ki jih za pričetek dejavnosti zahteva obrtna zakonodaja in spremljajoči predpisi.

Pripravljala: Jelka Božič

Najbolj »priljubljeno« prevozno sredstvo ivanških prebivalcev. Še posebno tiste cisterne, ki nimajo dobrih tesnil na izpustu. Takih pa je toliko, da je prav čudno, da po asfaltu še ni zrasla trava.

ZASTORČEK d.o.o.

DEKORACIJA in OPREMA
VAŠIH PROSTOROV
Izdelava in montaža zaves,
rolojev, pahljač, prtov,...

INFORMACIJE:

na tel.: 0609/618-239
tor.: 12-19
sreda obiski na domu
pet.: 10-13

Cenjene stranke obveščamo, da
obratujemo na naslovu:

RDEČ KAL 15, ŠENTVID PRI STIČNI

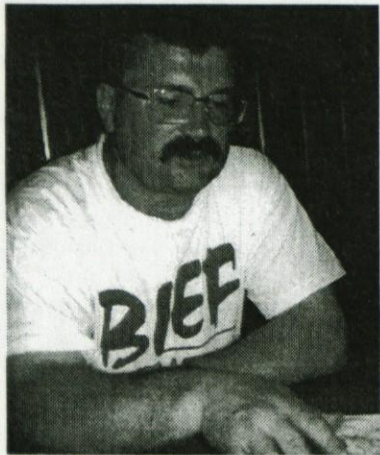
Možnost plačila z LB in EUROCARD

BARONI (IN BALONI) V ŠENTVIDU

Osvežimo si spomin. Časopis Klasje je mesečnik, ki ga delamo novinarji amaterji. To seveda pomeni, da hudo aktualnih dogodkov ne moremo vedno komentirati sproti (Uvod velja tistim, ki so domnevali, da bo z balonarskim praznikom v Šentvidu pri Stični kako drugače). Mogoče bo Klasje kdaj preraslo v Radio Klasje Ivančna Gorica, do takrat pa nam ostane pogled na dogodek - 6. državno prvenstvo v letenju s toplozračnimi baloni, s perspektive, ki bo dogodku dodala le še kak ščepec v navdušenju nad tem športom, sicer pa verjamemo, da so balonarji še najbolj navdušili "v živo".

NEKAJ BESED O PRIREDITELJU

Navdušenje nad letenjem in pa tudi naravna danost (primeren teren za letališče), je vzpodbudila 10 najbolj zagnanih domačinov, da so marca 1994 ustanovili Letalski klub Šentvid. Osnovno idejo za ustanovitev je dal takratni predsednik Krajevne skupnosti Jože Kastelic.

Predsednik balonarske sekcije Marjan Marolt.

Takoj po ustanovitvi so začeli urejati teren za letališče. Emil Čop s celo družino, je bil med prvimi člani kluba. Je pa tudi tričetrtinski lastnik zemljišča, za katerem naj bi stalo letališče.

Zagnano so se takoj lotili dela in vložili kar za 2 milijona tolarjev delovnih ur v regulacijo terena. Ta je namreč precej močvirnat. Pojavile pa so se težave z lastniki dveh parcel, ki

jih še do danes niso dokončno rešili. Trdno pa so odločeni, da bodo v naslednjih dveh letih usposobili vzletno, oziroma pristajalno stezo, dolgo 700 metrov in poleg tega še postavili hangar. To pa je pogoj, da letališče tudi registrirajo.

Letalski klub Šentvid, katerega predsednik je poklicni pilot Alojz Hauptman, tajnik pa Tone Drnovšek, ima registrirane vse ustrezne sekcije. Tako za športno letalstvo, ki je od vsega začetka najštevilnejša in tudi najaktivnejša. Kar 11 članov je že naredilo teoretični izpit za pilota. Pri praktičnem delu pa gre bolj počasi, saj mora vsak bodoči pilot imeti 60 ur letenja. To pa stane približno 9.000 DEM.

Imajo pa tudi sekcijo jadralnega letalstva, sekcijo jadriranja s padali in zmaji, pa modelarsko in balonarsko sekcijo in sekcijo športnega jadralnega padalstva. Poleg prve je, čeprav malo številna, najbolj aktivna balonarska sekcija. Tem maloštevilnim zagnancem s predsednikom Marjanom Maroltom na čelu, pa tudi krajanom in občini se lahko zahvalimo, da je bilo 6. državno prvenstvo prav v Šentvidu in pa to, kar je še posebej pomembno, da je v organizacijskem smislu odlično uspelo.

Upajmo, da bo ta uspeh spodbuda, da bo letalski klub Šentvid čimprej uresničil že ob ustanovitvi zastavljene cilje.

Najboljši trije po končnih rezultatih: 1. Aleš Švagelj, 2. Boštjan Avbelj, 3. Avi Šorn

v balonu so segreli s kurjenjem drv, ob prvih poskusih pa dračja in slame, saj so mislili, da balon dvigne dim.

Kako pa se je pravzaprav začelo razvijati slovensko balonarstvo?

Slovensko balonarstvo se je začelo razvijati približno petnajst let po začetkih balonarstva v svetu. Leta 1975 je skupina zanesenjakov po načrtih dipl. ing. Feleta sešila prvi uporaben balon, ki je dvignil kar deset ljudi. Zanimivo pri tem je, da so ga razvili kot pomoč za dvig zmaja v višino, ob tem pa so zanesenjaki alternativnega letenja ugotovili, da balon nudi poseben športni užitek.

Tekmovanje so si prišli ogledati tudi člani kluba Oldtimer iz Škofljice.

Zanima nas, kakšna so tekmovalna pravila in katere so tekmovalne discipline?

Balonarsko tekmovalje ima kot vsako drugo tekmovalna pravila in tekmovalne discipline.

S tekmovalnimi pravili je opredeljeno, kakšne pogoje mora izpolnjevati pilot, kako mora biti tekmovalje organizirano in podobno.

Pilot mora imeti izpolnjenih 50 ur letenja in dve leti dovoljenje pilota toplozračnega balona. Letenje na tekmovalju je namreč zahtevnejše in pilot potrebuje izkušnje.

Zanimive pa so seveda tekmovalne discipline.

Osnovnih tekmovalni disciplin je približno petnajst, na tekmovalju pa se potem kombinirajo. Tekmovalci opravijo v enem poletu od ene do štirih disciplin, cilje se označuje z markerji - posebnimi trakovi, ki jih odvržejo iz balona. Na izbiro tekmovalne naloge in posamezne omejitve v nalogi vplivajo tudi trenutni vremenski pogoji. Določi se torej naloga, ki omogoča tekmovalcem, da jo tudi realizirajo.

Tako se npr. ne določi naloga največje razdalje, če vetra ni, in podobno.

Ker balonarska tekma poteka na velikem območju, ima vsak balon svojega sodnika - opazovalca, ki beleži postopek pilota in na koncu tekme poroča glavnemu sodniku. Zabeleži čas in kraj vzleta, čas in kraj markerja ter vse podatke vnese na zemljevid. Z

zemljevida kasneje glavni sodnik izračuna oddaljenost od cilja.

Kratek opis nekaj osnovnih disciplin:

Polet na cilj. Tekmovalce ima za nalogo z markerjem zadeti določen cilj, ki je na tleh označen z velikim križem. Od cilja se mora oddaljiti za določeno razdaljo, nalogo pa mora opraviti v določenem časovnem obdobju. Start si izbere sam. Boljši je tisti, ki odvrže marker bliže označenemu cilju in zbere največ tekmovalnih točk. V času tekme lahko dobi negativne točke, če naloge ni izvršil v skladu s tekmovalnimi pravili.

Polet na cilj s skupnega starta. Vsi

Uspešen pristanek balona Ljubljanskih mlekarov.

tekmovalci startajo naenkrat z istega startnega mesta, cilj pa je določen kot v prvi nalogi. Za razliko od prve naloge, ko pilot lahko s krajem vzleta vpliva na točnost, je pri tej nalogi vse odvisno od dela pilota v zraku.

Prelet najmanjše razdalje v določenem časovnem obdobju. Naloga je zanimiva v pogojih, ko je malo vetra, in zahteva od pilota, da se čim manj oddalji od skupinskega starta. Pri tej nalogi pride do izraza občutek za upravljanje z balonom.

Prelet najdaljše razdalje. Na zemljevidu tekmovalci dobijo označeno področje, ki velja v tekmi. Tekmovalce mora na označenem območju "osvojiti" najdaljšo razdaljo oz. ujeti

V petih dneh so namreč gledalci lahko napasli vso svojo radovednost, prisostvovali so lahko sprejemu tekmovalcev v osnovni šoli v Šentvidu, hiteli na tekmovalje, vzletanja in pristajanja... Balonarsko tekmovalje so pospremile zabavne prireditve, pikniki, obisk oldtajmerjev, zmajarjev...

Kasneje smo obiskali le še predsednika Balonarske sekcije pri Letalskem klubu v Šentvidu Marjana Marolta.

Med obiskovalci tekmovalja smo zbrali nekaj vprašanj, na katera nam je odgovoril.

Torej:

Današnji baloni so tako lepi, močni; zanima nas, kakšni so bili prvi baloni.

Prvi baloni so bili iz platna, čez katerega je bil nalepljen papir, ki je zadrževal zrak. Bili so bogato poslikani z nebesnimi znamenji. Zrak

Otvoritev tekmovalja, ki je bila v OŠ v Šentvidu pri Stični so se udeležili številni gostje, tudi iz Ljubljane.

Balonarske iskrice

Pomoč

Hej vi, ko že letite tako visoko, pomagajte Rusom popraviti tisto karambolirano vesoljsko ladjo!!!

Primerjava

Pravijo, da gospodar z leti postane podoben svojemu psu. To velja tudi za balonarje in njihove balone - lejte, kako so napihnjeni!

Uganka

Kateri ljudje vedno gledajo zviška? balonarji, vendar

Novopečeno plemstvo

Vsi, ki si upajo peljati z balonom dobijo za svoje junaštvo naslov »baron«. Za božjo voljo, saj bo na Slovenskem kmalu zmanjkalo gradov.

Leopold Sever

GASILSKI PRAZNIK NA MULJAVI

Muljavski gasilci so dobili nov gasilski avto. Na obisku avstrijski kolegi

najhitrejšo zračno maso s pravo smerjo. Seveda pa ima za to omejen čas.

Tekmovalci določijo cilj. To je primer kombinirane discipline, ko tekmovalci na marker ene od prej opisanih nalog napiše koordinate cilja, ki ga določijo sam. Ta cilj mora biti oddaljen od prvega za razdaljo, ki je določena v nalogi, običajno od dveh do treh kilometrov. Sodnik nato meri razdaljo od odvzetenega markerja do točke, ki si jo je izbral pilot.

Zanima nas, katera je najbolj zanimiva disciplina za gledalce, glede na atraktivnost.

Lisica je balon, ki ga "lovijo" ostali baloni, ki morajo vzleteti oddaljeni za določeno razdaljo, običajno dva do pet kilometrov. Balon-lisica vzleti običajno na prostoru z gledalci in ima določen čas vzleta. Za tekmovalce je mesto starta takega balona prvi cilj. Zanimivost te discipline pa je, da je mesto pristanka balona-lisice drugi cilj, za katerega pa ne ve nihče. Po določenem času letenja ga izbere balonar glede na teren. Tekmovalci morajo poleg tega, da natančno izberejo kraj vzleta, paziti tudi na čas vzleta, da se ne zgodi, da prehitijo balon-lisico, ker potem nimajo možnosti tekmovanja za drugi cilj. Da dosežejo čim boljši rezultat za drugi cilj, se morajo čim bolj približati balonu-lisici, da plujejo v isti zračni masi in da vidijo mesto pristanka balona-lisice.

Za popestritev tekmovanja pa se na koncu tekmovanja izvede tekma za nagrade. Tekma ne šteje za uvrstitev in je namenjena tekmovalcem in gledalcem. Naloga tekmovalcev je, sneti simbol nagrade z droga. Seveda je zagrizenost odvisna od vrednosti nagrade.

Kašen pa je balonarski bonton, kako se uporablja prostor za vzlet in pristatek?

Prvo pravilo, ki se ga balonarji držimo, je, da ne povzročamo škode. Za vzlet najdemo javno površino, kot je park, rob ceste, poljsko pot in podobno. Na tekmovalcu, ki je potrebno za čim boljšo startno pozicijo izbrati pokošen travnik, pa je dolžnost tekmovalca, da pridobi dovoljenje lastnika parcele. Sodnik, ki spremlja tekmovalca, to beleži. Dosedanje izkušnje s tekmovalci, ki so potekala v glavnem v severovzhodnem delu Slovenije, kažejo, da tudi ob večji koncentraciji balonov ni bilo povzročene škode. Balonarska ekipa, ki se je oglasila pri lastniku, je bila celo pogoščena. Posebej tujci so bili nad to gostoljubnostjo izredno presenečeni, nekateri pa so se na takih obiskih zadržali dalj časa in imeli seveda določene "posledice".

V imenu obiskovalcev se zahvaljujemo gospodu Maroltu za odgovore, člane Letalskega kluba Šentvid pri Stični, ki je uspešno gostil državno prvenstvo, pa vabimo, da se nam oglasijo še s kakšnim poročilom o svojem delovanju in tako še koga navdušijo za članstvo v društvu.

Vrstni red	Št. št.	Pilot	SKUPAJ
1	7	Aleš Švagelj	9708
2	2	Boštjan Avbelj	9518
3	1	Slavko Šorn	8974
4	6	Rado Petrovič	8267
5	10	Matej Plošinjak	7578
6	5	Grega Trček	7552
7	3	Radoš Švagelj	6656
8	8	Mitja Bernard	6453
9	9	Miloš Filimonovič	6157
10	11	Milan Škodlar	5932
11	4	Jože Derganc	384

Goste, gasilce iz avstrijskega mesta Strass, so najprej sprejeli v gasilskem domu v Stični.

Gostje z avstrijskega Strassa

Gasilci iz mesta Strass iz Dolnjega Štajerskega na Avstrijskem, od katerih so Muljavci kupili gasilski avtomobil, so v soboto, 26. julija prišli v našo občino že dopoldne. Skupino tamkajšnjih gasilcev sta vodila komandant gasilcev Dolenje Štajerske (Avstrija) Rudolf Šinigoj in komandant gasilcev mesta Strass, Herman Bolha. Z njimi pa je prišel tudi predsednik

gasilske zveze mesta Maribor, Ferdo Golob.

Na njihovi prvi postaji v naši občini jih je z drugimi gasilskimi častniki naše občine, sprejel član predsedstva gasilske zveze Slovenije, Alojz Ljubič.

Po pozdravu, izmenjavi spominskih plaket in pogostitvi, so si gostje najprej ogledali gasilski dom v Stični. Nad razsežnostjo in funkcionalnostjo doma, pa tudi nad gasilsko opremo, so bili vidno navdušeni. V razgovoru, ki je sledil, je Lojze Ljubič seznanil goste z

Novi avto je blagoslovil domači župnik, potem pa so ga krstili tudi s šampanjcem

gasilsko organizacijo v naši občini. Tako s številom članov, opremo, gasilskimi domovi, aktivnostjo ... Prav tako pa tudi z načinom financiranja gasilske dejavnosti.

Gostje so si potem ogledali tudi gasilski dom v Šentvidu pri Stični, ki je nanje prav tako naredil močan vtis.

Po kosilu v Štorovju so se napotili na proslavo na Muljavo.

mobilov gasilskih društev iz bližnje okolice. Kakšen napredek v zadnjih nekaj letih! Menda ni več društva v občini, ki ne bi imelo vsaj en sodoben avtomobil. Večina jih ima kar po več takih.

Tudi število obiskovalcev na proslavi je jasno kazalo pripadnost naših ljudi gasilstvu in s tem zavesti, da pomagajo ljudem v nesreči.

Proslava se je začela z nagovori in pozdravi gasilskih častnikov, domačih

Slovesnost ob prevzemu in blagoslovitvi novega gasilskega avtomobila, je bila na Jurčičevi domačiji na Muljavi. Na častni tribuni so bili vsi, ki v gasilstvu v občini kaj pomenijo. Seveda, tudi gostje iz Avstrije.

Po dolgem času gasilski praznik na Muljavi

Težko je reči, kaj je tisto soboto popoldne bolj navdušilo obiskovalce gasilskega praznika na Muljavi.

Morda nov gasilski avtomobil, ki so ga Muljavci kupili od gasilcev iz avstrijskega Strassa za 17.000 DEM. Strokovnjaki pravijo, da je samo vgrajena črpalka toliko vredna. Da pa sedaj zgleda kot nov je poskrbel Marjan Oblak, iz Sinje Gorice pri Vrhniki. On je menda eden redkih odličnih strokovnjakov za gasilske avtomobile.

Prav gotovo pa je vsakega obiskovalca navdušila parada gasilskih avto-

in gostov.

Za kulturni program so poskrbeli domači pevci in recitatorji iz vrst najmlajših domačih gasilcev.

Osrednja točka proslave je bila seveda prevzem novega vozila in izročitev ključa njegovemu bodočemu upravljavcu.

Novo vozilo je blagoslovil domači župnik, ki je ob tem gasilcem zaželel, da jim naj dobro služi ob požarih. Pa tudi to, da bi ga čim bolj redko uporabljali.

Ob koncu so najzaslužnejšim domačim gasilcem in gostom podelili odlikovanja in priznanja.

Potem, no potem je bila še gasilska veselica.

70 LET DELOVANJA PGD KRIŠKA VAS

V delu vsakega društva je obletnica ustanovitve pomemben jubilej. Tako velja tudi za PGD Kriška vas, ki je s svojim delom začelo v trdih, težkih časih - pred sedemdesetimi leti. Svoj jubilej so kriški gasilci svečano proslavili 2. avgusta 1997.

V svečani paradi gasilcev so bili poleg domačih še gasilci in gasilke iz sektorja Višnja Gora ter drugih društev iz OGZ Ivančna Gorica in OGZ Grosuplje. Parado je vodil poveljnik domačega društva Jože Jeršin, spremljala pa godba na pihala in Stične.

Vse prisotne je v imenu društva najprej pozdravil predsednik Jože Virant ml. ter orisal prehojeno pot in uspehe, tajnica Ivica Zupančič pa je kronološko predstavila delovanje društva od ustanovitve do 70. obletnice. V slavnostnem govoru je čestital k jubileju ter uspešnemu delovanju župana občine Ivančna Gorica Jernej Lampret.

S pohvalnimi in spodbudnimi besedami je gasilce nagovoril predsednik OGZ Ivančna Gorica Lojze Ljubič.

Slovesnosti so se udeležili še drugi vabljeni gostje iz občine Ivančna Gorica, OGZ Ivančna Gorica, OGZ Grosuplje ter predstavnik KS Višnja Gora. Našo slovesnost so s svojo prisotnostjo popestrili še gostje - gasilski inšpektor Renske pokrajine g. Karlheinz Frank s soprogo in častni predsednik OGZ Tržič g. Milan

Valjavec, ki povezuje gasilske zveze Slovenije z zamejstvom. Z velikim navdušenjem so spremljali prireditve, čestitali jubilarju, in zaželeli še veliko uspehov. Prepričani smo, da so odhajali iz naše vasi polni lepih vtisov.

Praznovanje sedemdesetletnice je bila prava priložnost za podelitev priznanj in odlikovanj zaslužnim članom.

Na predvečer prireditve je bila slavnostna seja, na kateri smo se spomnili plodnega in ustvarjalnega dela ustanovnih in drugih članov, ki jih ni več med nami, in počastili njihov spomin.

Na slavnostni seji so člani društva prejeli značke za dolgoletno delo v gasilski organizaciji, obema tekmovalnima skupinama pa so izročili društvena priznanja. Mladi pionirji so podpisali posebne pristopne izjave o članstvu, inovator teh izjav je Miha Virant. Posebna pozornost je bila namenjena veteranom - Stanetu Omahnu, Alojzu Erjavcu, Stanetu Zupančiču in Ivanu Jeršinu, ki so prejeli priznanje za požrtvovalno delo.

Jože Virant st. in Jože Zupančič sta kot častna člana društva poleg drugih priznanj prejela še kip sv. Florijana, za pomoč pri

razvoju gasilske dejavnosti.

Član GZ Slovenije Lojze Ljubič je izročil jubilarju ob 70-letnici državno odlikovanje II. stopnje. Državno odlikovanje II. stopnje so prejeli še člani Jože Virant ml., Jože Jeršin in Ivica Zupančič. Za mentorstvo pa je prejel posebno priznanje Janez Jeršin. Občinsko odlikovanje je prejelo 17 članov društva.

Izročena so bila še razna spominska darila, zahvale in priznanja. Gostje so si nato ogledali razstavo starih gasilskih eksponatov, stare brizgalne Rosenbauer, paradno obleko, sliko

ustanovnih članov, na katere je ostal lep spomin. Pri razstavi je sodeloval Marko Virant.

Po končani slovesnosti je sledila velika vrtna veselica z bogatim srečelovom, obogatil ga je Dušan Strnad, ki je delo dobro organiziral. Igral je ansambel Franca Miheliča, gasilke in gasilci, skupaj z domačimi gospodinjami, pa so pripravili domače kriške specialitete. Zavedali smo se, da je sedemdesetletnica kriških gasilcev pač samo enkrat.

Ivica Zupančič

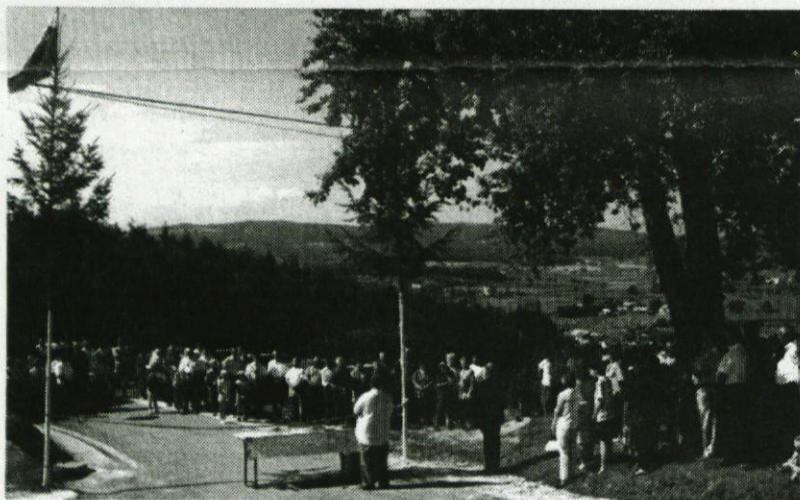
VODO PO TELEFONU

Za vaščane vasi Sad, pa tudi za Rdeči Kal, je letošnje leto prav gotovo prelomno. Dolgo zapostavljeni, so letos le prišli na vrsto, da se tudi njim izboljšajo življenjski pogoji. Je bil pa to za vsa gospodinjstva kar velik zalogaj. Zelo globoko so morali seči v žep, kljub pomoči občine in krajevne skupnosti.

Dobili so 973 metrov asfaltirane ceste Rdeči Kal - Sad in zanjo je moralo vsako gospodinjstvo odšteti povprečno 4.500 DEM, da ne govorimo o udarniškem delu pri utrditvi cestišča.

Istočasno so napeljevali tudi vodovodne cevi. Da pa bo po njih pritekla voda, bodo morali zgraditi še vodohram in črpališče. Največji optimisti računajo, da bo to prihodnje leto. Tudi telefonska napeljava je že v zemlji. Še na centralo v Dobu čakajo, pa bodo imeli tudi telefon. Morda še letos.

Otvoritev asfaltirane ceste ni bila praznik le za ti dve vasi, ampak za vsa Krajevno skupnost Dob.

Slovesnost, se je v nedeljo, 3. avgusta začela s sveto mašo v cerkvi

na Rdečem Kalu. Po maši so se domačini in številni gostje iz sosednjih vasi peš napotili po novi asfaltni cesti v Sad.

»Toliko ljudi še nikoli ni bilo v naši vasi,« so zatrjevali domačini. Res, veliko jih je bilo, iz cele Krajevne skupnosti iz vasi, ki že imajo asfalt in vodo. Ti znajo ceniti trud in odrekanje, ki je bilo potrebno za asfaltno pridobitev. Vsi so namreč že šli to naporno pot.

Na slovesnosti, ki je sledila, je prvi spregovoril predsednik KS Dob, Anton Čebular. Pozdravil je med drugim župana Jerneja Lampreta, predsednika občinskega sveta Jurija Goriška in

domačega župnika Jožeta Koželja. Potem je pohvalil vaščane za njihov trud in vztrajnost in med drugim tudi povedal, kaj so v zadnjem času v krajevni skupnosti že naredili in kaj jih še čaka.

Skupaj z županom sta potem prerezala trak in tako uradno odprla cesto. Šentiviški župnik Jože Koželj pa je novo cesto blagoslovil in vsem zaželel, da bi se po njej vozili varno.

Najbolj zaslužnim za novo cesto, je potem Anton Čebular, v imenu Krajevne skupnosti, podelil priznanja.

Po slovesnosti so domačini vse pogostili z jedačo in pijačo, da je bilo vzdušje res prijetno. Tistim, ki so prišli od daleč, ni bilo žal.

A. A.

FOTOKRONIKA

IZ NAŠE SOSEŠČINE

V sosednji občini Dobropolje so se konec avgusta sešli številni slikarji iz vse Slovenije, nekaj tudi z naše občine, na Ex Tempora Dobropolje 97. Motive za svoja umetniška dela so jemali iz domačega dobrepoljskega okolja. V soboto, 30. avgusta so svoja dela razstavljali v dobrepoljskem kulturnem domu. Tam je bila tudi razglasitev nagradjenih slikarskih del. Svečanost je bila dopolnjena s kulturnim programom. Med drugim so brali tudi pesmi višnjegorske pesnice Mihaele Jarc.

L.S.

NOV PLOČNIK

Po dolgem času se je v Ivančni Gorici spet nekaj premaknilo. Na Ljubljanski cesti smo dobili podaljšek pločnika vse do vrha studenskega klanca. Pločnik je bil potreben, saj je prav tu hodilo po zelo prometni cesti veliko šolarjev in drugih prebivalcev vzhodnega dela Ivančne Gorice. S pločnikom je ta predel dobil tudi novo javno razsvetlavo, kar bo tudi povečalo varnost popotnikov.

L.S.

NAPELJAVA VODOVODA JE USPELA

No, pa smo dočakali in popili prvi kozarec vode, ki je priteklo po vodovodni napeljavi iz Globočca v še eno vas - Stražni Vrh.

Po dolgotrajnih upih, ki so se rodili že pred leti, preko prvih izrečenih besed sredi marca pa do 30. julija letos, smo prebivalci Stražnega Vrha končno dočakali kakšnih 480 m dolgo vodovodno napeljavo. Priznam pa, da nam je veliko večino okoliških krajanov (iz Kala, Primče vasi, Ambrusa in Stražnega Vrha) z veseljem priskočilo na pomoč, za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

Zares je bilo pestro v Stražnem Vrhu, saj je ta vas v času gradnje ponovno zaživela. Prijetno je spoznanje, da tudi v teh časih krajanje Ambrusa radi priskočijo na pomoč celo pri tako težkih delih, kot je gradnja vodovoda. Z veliko dobre volje, ki so jo pokazali delavci, je šlo delo tekoče od rok.

Vendar pa bi brez glavnih pobudnikov (predsednik Jože Blatnik, Zdenka in Tomaž Koritnik, Veronika Tekavčič, Stane Perko, Anton Hrovat, Janez Boben, Vinko Hrovat, Franc Perko in Andreja Miše), ki so požrtvo-

valno delali tako ročno kot ostala dela (npr. urejanje papirjev, prošnje za sofinanciranje vodovodne napeljave in vzpodbuda ter nenazadnje tudi dobra dolenska pijača in jedača), še vedno pili neokrnjeno deževnico, katere smo imeli krajanje zaselka Stražni Vrh vse prej kot v izobilju. Omeniti je treba tudi mojo mamo Andrejo, ki je kot edina ženska predstavnica vsak dan znova dokazovala, da so tudi ženske kos težkemu delu.

Z velikim navdušenjem smo sprejeli pomoč iniciativne in požrtvovalne gospe Francke Vidmar, ki je kljub prezaposlenosti našla čas tudi za nas. Z njeno pomočjo smo si uspeli pridobiti

sofinanciranje občine, kateri sta se pridružili še komunalna in KS Ambrus.

Tako! Glavnina del je mimo, vodo imamo in s tako smo napravili majhen korak v svetlo bodočnost male vasice ob robu gozda. Nekaj malega del je treba še postoriti, potem pa, kot se za prave Dolenjce spodobi, sledi "likof". In kdor je mislil na nas med delom, mora priti in se z nami poveseliti. Vi pa, če nam ne verjamete, se o vsem tem prepričajte sami. Sicer pa boste o nadaljevanju zagotovo prebrali v Klasju.

Foto in tekst: Andreja Miše, ml.

ZAKLJUČENA ODMEVNA AKCIJA RADIA ZELENI VAL NAJ, NAJ, NATAKARICA IN NATAKAR OBČIN DOBREPOLJE, GROSUPLJE IN IVANČNA GORICA

Martin - najbolj priljubljen natakar pri opravljanju tekmovalne naloge.

V Šentjurju pri Ponovi vasi se je 24. 8. 1997 v okviru prireditve Večeri na vasi zaključila odmevna akcija Naj, naj natakarica in natakar občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Na prireditvi so razglasili najbolj priljubljeno natakarico in natakarja na podlagi glasovanja, ki je celo poletje potekalo na radiu Zeleni val. Poslušalci radia Zeleni val so odločili, da je najbolj priljubljena natakarica za leto 1997 iz vseh treh občin Natalija Pate iz gostilne Na Klančku - Šentvid pri Stični, najbolj priljubljen natakar pa Martin Ovčar iz Zadružnega hrama - KZ Stična iz Ivančne Gorice.

Vseh petnajst natakaric in natakar-

jev, ki se je prijavilo za tekmovanje Naj, naj natakarica in natakar pa se je pomerilo tudi v štirih igrah, kjer so pokazali natakarske veščine.

Komisija, ki so jo sestavljali direktor Zelenega vala Boris Peterka, predstavnik Uniona - zastopnik za Dolenjsko David Mir, direktor Kovinostroja Avšič ter predsednik vokalne skupine Stiški kvartet Dušan Kamnikar, je imela težko nalogo. Končno so člani komisije odločili, da bo tretje mesto osvojila Natalija Pate iz gostilne Na klančku, drugo Slavi Mulh iz gostilne Štorovje in prvo Stanka Hočevar iz gostilne Vodičar v Grosupljem. Zmagovalci in vsi ostali udeleženci so prejeli spominske plakete in praktične nagrade, ki so jih

prispevali sponzorji prireditve. Tekmovanje so popestrili Alfi Nipič s svojimi muzikanti, Stiški kvartet in številni navijači, uniformirani v majicah in s transparentni, ki so bučno navijali za svojo "kelnarco oz. kelnarja".

Odmevna akcija radia Zeleni val je bila to, s katero bi veljalo nadaljevati. Z akcijo so spodbudili vse, ki delajo v gostinstvu, prispevala pa je tudi k uveljavitvi lokalov, ki so sodelovali v njej.

Voditelja Slobodan in Mateja oz Pepa in Fronc iz gostilne Pri Zelenem valu sta na koncu prireditve povedala, da so zmagovalci prav vsi udeleženci in da bomo vse radi obiskovali.

Pa prav je tako! V.

Zmagovalke Naj, naj natakarica: Slavi, Stanka in Natalija. V ozadju vsi ostali udeleženci tekmovanja.

Letošnji maturantje in profesorji, ki so sodelovali na maturi.

MATURA 1997

Šolsko leto se je za maturante na Srednji šoli Josipa Jurčiča zaključilo 28. julija, ko je na slavnostni prireditvi ob prisotnosti staršev prejelo maturitetna spričevala 48 maturantov. Maturato so opravljali iz temeljnih predmetov (slovenski jezik s književnostjo, matematika, angleški in nemški jezik) in iz treh izbirnih predmetov (zgodovina, geografija, kemija, biologija, psihologija, sociologija in ekonomija). Tudi letos lahko pohvalimo tako dijake kot profesorje za dobro delo pri pouku, saj je bil tudi letos uspeh na maturi nad državnim povprečjem, in sicer 85,71 %. Maturantom želimo veliko uspeha in sreče pri nadaljevanju študija.

Milena Vrenčur, prof.

VSAK ZAČETEK JE TEŽAK

To velja tudi za naše petošolce. Ti sicer niso začetniki, da ne bo zamere, vendar so se letos povečini znašli v novem okolju, na katerega se bo treba šele privaditi. Takole so se v predavnicah sešli vsi štirje oddelki petega razreda Osnovne šole Stična, da so dobili prve napotke za življenje in delo v šoli.

L.S.

FOTOKRONIKA SEDAJ SMO NA SVOJEM

»Gospod, sedaj smo na svojem in nihče nas ne bo več preganjal!«

Tako je zatrdil Miha Strojani, Rom iz Kužljeveca. Od domačina je namreč kupil slab hektar veliko parcelo gozda, ob cesti Zagradec - Ambrus, le nekaj 100 metrov stran od kraja, kjer je njegova družina živela doslej.

Ob našem obisku so ravno gradili barako, v katero se bodo vselili še pred zimo. Ni si mogel kaj, da Miha ne bi zagrenjeno pripomnil:

»Drugim Romom občine gradijo zidane hiše, mene pa samo preganjajo. Ne bomo več živeli pod šotori.«

A.A.

Male Vrhe: "Tihožitje" v naravi, ali...

Ivanške ulice niso avtocesta, mladeniči z močnimi avtomobili pa tudi še ne dovolj izkušeni.

Najbrže so imele zavarovalnice kar prav, ko so mladim šoferjem hotele zaračunati več. K sreči je bila tokrat zvita le draga pločevina.

PREKLIC OBJAVE ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča vse krajanje občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje, da napovedanega jesenskega odvoza kosovnih odpadkov, ki je bil predviden v mesecu oktobru, ne bomo opravili zaradi zapoljenosti obstoječe deponije Stehan.

Zaradi vse manjšega odlagalnega prostora na sedanji deponiji odpadkov je Javno komunalno podjetje Grosuplje v dogovoru z upani vseh treh občin sklenilo, da do izgradnje novega centralnega odlagalnišča odpadkov v Špaji dolini ne bomo več opravljali organiziranega odvoza kosovnih odpadkov. Sedanja deponija namreč ne dopušča dodatnega kopičenja večjih kosovnih odpadkov, ki se slabo kompaktirajo in zahtevajo ogromne količine prekrivnega materiala.

Ker elimo čim bolj podaljšati obstoj obstoječi deponiji, če bo mogoče do izgradnje nove, smo bili prisiljeni sprejeti sklep o začasnem prenehanju odvoza kosovnih odpadkov.

Prosimo, da z razumevanjem sprejmete predlagani ukrep in da vse kosovne odpadke do izgradnje nove deponije hranite na svojih domovih.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

PTICA V ZENICI SONCA ŠE V SEPTEMBRU

K zanimivi uprizoritvi življenja Keltov na Magdalenski gori pripomogli tudi stiški igralci

Julija je v sosednji občini na Magdalenski gori večkrat zapored zaživelo gledališče na prostem. Gledališka skupina Boldrik je po sončnem zahodu za gledalce oživela kot keltsko pleme in nas popeljala dva tisoč let v preteklost. Postalni smo priče takratnemu življenju, čustvovanju, obredju...na prav tem mestu.

O vsem je prva razmišljala, iskala gradivo in ga tudi oživila režiserka, sicer znana igralka Simona Zorc Ramovš. Igra ima pomenljiv naslov Ptica v zenici sonca. Ptica v zenici sonca je simbol svobode, optimizma in novega življenja. Kaj ne stremimo k temu še danes? Kaj ne iščemo vsi svojega upanja, izhoda, luči? Naj omenimo, da bo nekaj ponovitev, zavoljo velikega zanimanja, igra doživela še v septembru, vstopnice zanjo pa lahko kupite na ZKO Grosuplje.

Roman Miklavčič, Mik Lampret

ista vprašanja pa je odgovarjala preostala trojica.

Kaj te je najbolj navdušilo pri delu v gledališki skupini Boldrik? Lahko primerjaš delo s tistim v domači gledališki skupini?

MATEJ: Do sedaj sem sodeloval samo v šolski igri Kozlovska sodba v Višnji Gori, pod vodstvom profesorice Vesne Celarc, vendar se to delo ne more primerjati z delom v gledališki skupini Boldrik, saj je tu bil poudarek predvsem na interpretacijah pesmi in posameznem gibu.

ROMAN: Všeč so mi bile priprave na igro, ne samo učenje teksta, temveč psihofizična priprava, ki je bila zelo zahtevna. Za to delo bi težko našel primerjavo.

ŠTEFAN: Najbolj mi je bilo všeč, ker sem spoznal veliko zanimivih ljudi, všeč mi je bil poskus igre na prostem, ker sem spoznaval zgodovino staroselcev in ker sem zapolnil svoj prosti čas s koristnim početjem.

Kaj ti je bilo najbolj všeč (ali te je motilo) pri režiserki Simoni in pri pomočniku režije, Igorju Grudnu?

MATEJ: Najbolj mi je bil všeč pristop obeh režiserjev, saj imata zelo dober občutek za to, kaj bi igralca vzbudilo k še boljši interpretaciji besedila. Všeč mi je bilo tudi to, da nam nista vse "prinesla na pladnju", ampak sem moral do določenih zaključkov priti z lastnim trudom in razmišljanjem.

ROMAN: Simona obvlada igro in priprave nanjo, Igor pa je odlično poskrbel za vse stvari, ki so povezovale delo in tudi predstave. Odlično se dopolnjujeta.

ŠTEFAN: Ne pri Simoni ne pri Igorju me ni nič motilo. Z nami sta delala na prijateljski in hkrati profesionalni ravni.

Matej Lampret

Ker pa je v igri sodelovalo tudi nekaj naših sokrajanov, smo se odpravili k njim. To so Štefan Kastelic, Matej Lampret, Mik Lampret in Roman Miklavčič. K sodelovanju jih je povabil Igor Gruden, sedanji režiser stiških igralcev, sicer Simonin prijatelj in njen strokovni sodelavec v gledališki skupini Boldrik.

Štefan je Mekinjčan, sicer metalurški tehnik, ki se v prostem času najraje ukvarja z glasbo in slikarstvom. V igri je predstavljal druida. Matej, najmlajši med njimi, se je na Magdalenski gori prelevil v lovca Konviktolitavisa. Tudi Romana je sredi priprav na pomladansko igro Sumljiva oseba k sodelovanju povabil Igor. S Simono sta mu namenila vlogo bojevnika Diviciakusa. Mik, bojevnik Dumnoriks, pa se te dni potepa po Španiji in mu nekaj konkretnih vprašanj nismo mogli zastaviti. Na tri

NEKDAJ SMO IMELI DOBRE IGRALCE

V krajevni skupnosti Višnja Gora je bilo v prvi polovici leta kar nekaj nenadnih javnih prireditev: bilo je kaj gledati in poslušati, mnogo več kakor v pretečenem času. V Višnjani smo bili sproti o vsem dobro obveščeni.

Vseeno pa je Talija - muza gledališke umetnosti - pri nas še vedno odrinjena. Res je bilo kar nekaj poskusov z otroškimi uprizoritvami (zasluga diplomantke prava Tatjana Strojanc, predsednice Kulturnega društva), a kdaj bomo zopet doživeli naše domačine na odru, vse prevzete v dobri živi ljudski igri - dvoranu pa v navdušenju?

Nekdaj je imel naš kraj mnoge dobre igralce in dobre vodje.

Začetek našega igralništva je gotovo ustanovitev Katoliškega prosvetnega društva pri fari. Znano je, da je bila tedaj prva igra predstavljena pri Omahnu l. 1911, ne vemo pa, ali v gostilni ali ob njej, kakor se je to dogajalo tudi v drugih

kraji. Takrat je bil kaplan Tomc duša vsega takega dogajanja, saj ga na Erjavčevi fotografiji iz leta 1913 vidimo pred našimi številnimi godbeniki z nadučiteljem Dermeljem. Tudi pri gradnji farne dvorane je vodil vsa dela, plačeval je pa župnik Konrad Tekster. Seveda so težave prve svetovne vojne močno zavrele tudi prosveto, saj je mnogo mož in fantov moralo oditi na fronte. Za kaplanom Tomcem so režirali igre še kasnejši kaplani: Rot, Kristanc, Skebe. Igralci so bili največkrat tudi cerkveni pevci, ti pa so se zbirali pri nadučitelju, slavem organistu in komponistu Janku Skerbinču, ko sta z ženo pevko še stanovala v stanovanju za organiste v fari.

Med vojnoma so tu uprizorjali kar znamenite igre: Vesele Blejke, Mlinar in njegova hči, Divji lovec, Deseti brat, Slehernik, župnik iz cvetočega vinograda itd. Kmečki fantje in dekleta so podnevi trdo delali, ob večerih pa so radi hodili na

Katero sporočilo Simonine igre ti pomeni največ in zaradi katerega naj bi si prišli igro ogledat tudi ivanški občani?

MATEJ: Mislim, da je igra vsekakor vredna ogleda, saj gledalec pozabi na svoje stiske in skrbi in se preseli v preteklost, s Kelti poišče novo upanje in življenjski optimizem.

ROMAN: Ptica v zenici sonca je igra, polna energije, to mi je najbolj všeč. Vodijo jo namreč štirje osnovni elementi: ogenj, voda, zrak, in zemlja, ki se prepletajo skozi celo predstavo. Prestavijo nas v čas, ki je že daleč za nami. Takratni prebivalci pa so zanimivi v svoji prvinskosti in svojevrstnosti.

ŠTEFAN: Vsa igra je sporočilna, težko bi izbral eno samo sporočilo. Mogoče pa bo igra zanimiva za naše občane tudi zato, ker govori o Keltih in ker se z njihovo zapuščino lahko pohvalimo tudi na naših območjih.

TOREJ IZKORISTITE SEPTEMBER IN POROMAJTE NA MAGDALENSKO GORO!

Ksenija Medved

Štefan

vaje. Igralci so bili: Vozlovi in Skubičevi iz Zgornje Drage, Kastelčevi iz Trstenika, Andrejkatova dekleta, Nadržova dekleta (Janezkova) iz Višnje Gore, Minka Novljan (Mencalova), Janez Finc (Gričarjev), Potokarjevi fantje (Streškovi), Kahnetova brata, Tilen Erjavec, Minka Petrič, Zupančič, študent s Kavc, študent Martin Jevnikar (Svetinov), Alojz Groznik, komijka Marica iz Višnje Gore, Janez Gorše (Možakov), Slavko Rus, bogoslovec France Lokar, brat in sestra Jančar, Koščakovi (Suharebnikovi) iz Dednega Dola, Šklopovi itd.

Druga vojna je zarezala strašne rane, popolnoma je spremenila življenje.

Vsemu navkljub si je rod tedanjih mladostnikov zaželel sprostitev, družili so se med seboj, kaj kmalu so si omislili tudi igre na odru dvorane pri fari. Organist Avgustin Fabjan je te igre režiral, sodelovali so njegovi štirje otroci. Včasih je režiral tudi sodnik Gartner iz Trebnjega, kdaj tudi Jožefa Erjavca. Godbo so prodali v Kanižarico in kupili stole za dvorano. Po igrah so radi veseljačili, prav tako

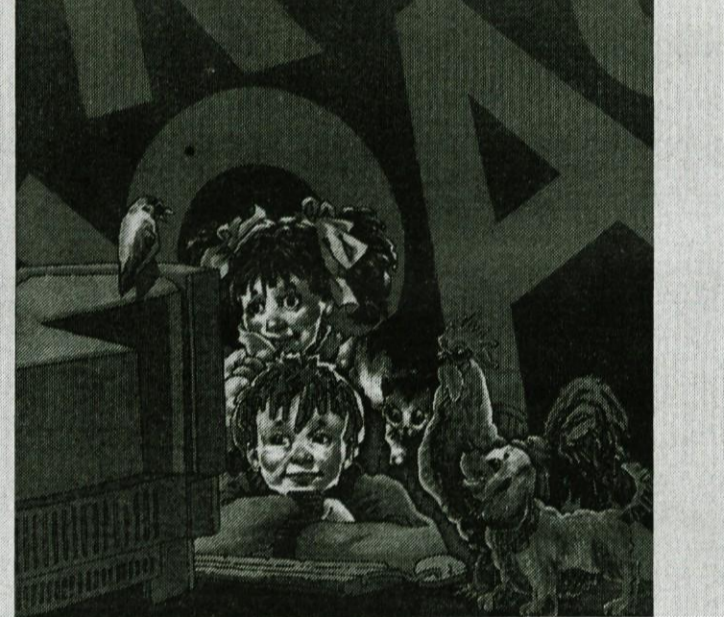
BRANJE CD-ROMA

O Stavnicu Viljenke Jalovec

Časi, ko smo lahko brali oz. dobivali informacije zgolj na papirju, so dokončno minili. Torej so minili tudi časi, ko so vam knjižničarji predlagali v branje to ali ono knjigo ali kak časopis, kaj drugega tako ni bilo. Danes je razpon pridobivanja informacij neskončno razširjen. Tu je program COBISS, s katerim imate vpogled v zalogo informacij vseh knjižnic, tu je ARNESS, INTERNET... tu so razni nosilci zvoka in slike, ki jih najdemo v knjigarnah, knjižnicah, trgovinah... Še posebej popularni so zadnje čase CD-ROMI in enega teh vam predstavljam.

To je elektronska STAVNICA v slovenskem jeziku. Njena posebnost je, da je namenjena otrokom od 4. do 9. leta starosti in da predstavlja prvo tovrstno didaktično sredstvo pri nas. Stavnicu avtorice Viljenke Jalovec na nevsiljiv način približa otroku črke, besede, glasove, povedi, branje. Narejena je tako, da se z otrokom pogovarja, mu pomaga pri iskanju rešitve, slikovno približa naštetu... Vključene je precej zvokovne popestritve in nagrad v obliki puzzlov, sličice pa tudi oživijo in naredijo otroku svojevrstno veselje. Vse, kar mora otrok znati, je to, da večje pritiska na miško in že se zabava lahko prične. Še to: stavnicu je podprta tudi s knjižno izvedbo in jo bodo uporabljali prvi razredi, avtorica Viljenka Jalovec pa je zanjo prejela tudi Levstikovo nagrado. Pa veselo branje in učenje, čeprav ne na papirju!

Viljenka Jalovec STAVNICA Priročnik za uporabo in namestitvev

ob maškaradah, ob novih državnih praznikih, ob javnih ohcetiht itd. Ob graditvi prve avtoceste skozi kraj l. 1954 so v dvorani naselili delavce, ljudski običaji (povorka maškar, javne vožnje bale in drugo) so hitro izginjali, javno življenje mladine je postalo bolj zavito in igralstvo je zamrlo.

Po vojni so prišle na vrsto te igre: Bele vrtnice, Celjski grofje, Hasanaginica, Matiček se ženi, Številke gospe Rožmarinke, Veriga itd.

Mihaela Zajc

Pod sliko:

Igralci: Delfina Pirnat, Milena Novljan, Martin Kastelic, Tone Koščak, Martin Potokar, France Vozel, Jože in Minka Zupančič, Marjan Skubic, Franci Eršte, Justi Ambrožič, Marica Defar, Urška Skubic itd.

GLEDALIŠKA SKUPINA IZ BILČOVSA NAVDUŠENA NAD STIČANI

Pred kratkim smo v Stični prvič sprejeli gledališko skupino iz Bilčovsa na Koroškem, ki slavi že 70-letnico obstoja. Predstavila se nam je s Partljičevo dramo O, ne, ščuke pa ne. Čeprav nam je ta predstava znana, smo jo spremljali, kot da jo gledamo prvič. Igralci so namreč poskrbeli, da smo se ob mnogih komičnih prilogah nasmejali od srca in se sprostiti. Njihov trud je bil pospremljen z dolgotrajnim ploskanjem, ki je prihajalo iz polne dvorane.

Našemu vabilu, naj si ogleda predstavo, se je odzval tudi gospod Jože Jeraj, konzul republike Slovenije v Celovcu. Prisotne je lepo pozdravil, gledališki skupini pa izrekel vse priznanje za uspešno delo. Povabil jih je, naj še naprej s svojo trdno voljo ohranjajo slovenske kulturne dobrine. Z njegovo prisotnostjo so bili gledalci še posebej počaščeni.

Krajani pa se za lep večer, ki smo ga doživeli, zahvaljujemo tudi predsedniku KS in vsem, ki so pomagali, da so se zamejski Slovenci počutili med nami lepo. Tudi Tanji in Klemenu, ki sta vodila ta večer kot prava profesionalca, želimo veliko uspeha na podobnih srečanjih.

Igralska skupina se je zadovoljna vrnila v Bilčovs in ponesla s seboj najlepše vtise iz Stične. Obljubljajo, da

Konzul Republike Slovenije iz Celovca, gospod Jože Jeraj.

se bodo še vrnili.

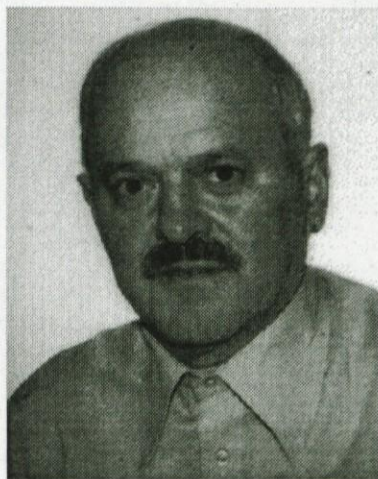
Sponzorji predstave so bili: Lojze Vrhovec, Keltski hram, Vir; SIR-PAK, Slavko Podržaj, Stična; Studio Markelj, Ivančna Gorica; Mesarstvo Klemenčič, Šentvid pri Stični; Mesarstvo Javornik, Grosuplje; Market Marinka, Stična; Cvetličarna Jana, Šentpavel in Pekarna Grosuplje. Vsem prisrčna hvala.

L. C.

Igralci iz Bilčovsa v akciji.

MED GLASBENIMI PRIJATELJI JE OMAHNIL V SMRT

Bila je sobota, 19. julij 1997. Na Velikem Korinju so se začeli od vsepovsod zbirati gasilci. Domače gasilsko društvo je praznovalo 70. obletnico svojega obstoja. Za popestritev programa so poprosili tudi nas, Stiško godbo. Ko se je pričela formirati parada, pa je v naročje dveh godbenikov omahnil naš član g. Franc Kalan. V veselju in smehu mu je prenehalo biti dobro srce.

Izteklo se je življenje, ki je bogatilo naše vrste, razveseljevalo dom in družino, življenje, ki ga je živel naš Francelj.

Luč sveta je zagledal v Puštalu, med škofjeloškimi griči. V mladosti je okusil vse, kar nudi človeku ta svet: revščino, skromnost, okus vojne in

trpljenje, pa tudi srečo in zadovoljstvo. Po šolanju v Vukovarju se je zaposlil v vojaškem orkestru. Službena pot ga je vodila v Dobj, Slavonski Brod, Banjo Luko in nazadnje v Ljubljano, kjer je dočkal zasluženo upokojeitev.

Po upokojitvi v vojaškem orkestru pa je kot pravi glasbenik ostal še naprej zvest godbi. Takoj je stopil v vrste godbe Litoštroj in ostal njen požrtvovalni član vse do zadnjega dne.

Decembra leta 1996 je prvič prišel med nas. Takoj je spoznal, da so med nami spletene prijateljske vezi ter da nas povezuje velika ljubezen do glasbe. Bil je pripravljen stopiti v naše vrste kot klarinetist. Njegovo dobro srce je vedelo, da s pomočjo in vztrajnostjo premagaš vse ovire tudi pri amaterski godbi. Zelo veliko mu je pomenila skrb za mladino in vedno je bil pripravljen svoje bogato znanje in izkušnje prenašati na mladi rod. Pod njegovim vodstvom je v Stični začel rasti mladi rod klarinetistk. Žal pa je bil ta čas prekratek.

Francelj je bil bogat po srcu in značaju. To pa je največ, kar človek ima. Domači, znanci in prijatelji smo bili tega deležni, vendar smo morda premalo znali ceniti to bogastvo. Zato kar ne moremo doumeti, da ga ni več med nami, saj je imel še toliko načrtov

za prihodnost.

Nikoli ni mogel skriti svoje pripadnosti glasbi in svojemu instrumentu, saj je umrl s klarinetom v rokah.

Ob boleči izgubi našega člana so nam ponovno izkazali veliko pripravljenost za pomoč naši domači, stiški gasilci. Rešili so nam problem s prevozom na žalno slovesnost in s svojo uniformirano udeležbo obogatili zadnjo pot našega člana. Posebna zahvala velja predsedniku GD Stična g. Pavletu Govekarju in njegovi ženi Amaliji. Zahvala pa velja tudi Gasilskemu društvu Korinj. Tudi oni so se s svojim praporom in v uniformi udeležili pogrebne svečanosti. Da je bilo zadnje slovo tako velikega glasbenika še lepše, pa so s svojim petjem prispevali člani Vokalnega kvarteta Stična. Tudi njim se najlepše zahvaljujemo. S tem smo pokazali, da je bil naš Francelj tudi član Kulturnega društva Stična in velik prijatelj gasilcev.

Usoda je hotela, da je njegov korak za vedno zastal med dolenskimimi griči. Med nami bo ostala velika praznina, ki je ne bo moč zapolniti. V tolažbo nam bo misel na njegova dobra dela in dejanja, ki se jih bomo spominjali in se z njimi srečevali.

Marta Omejec

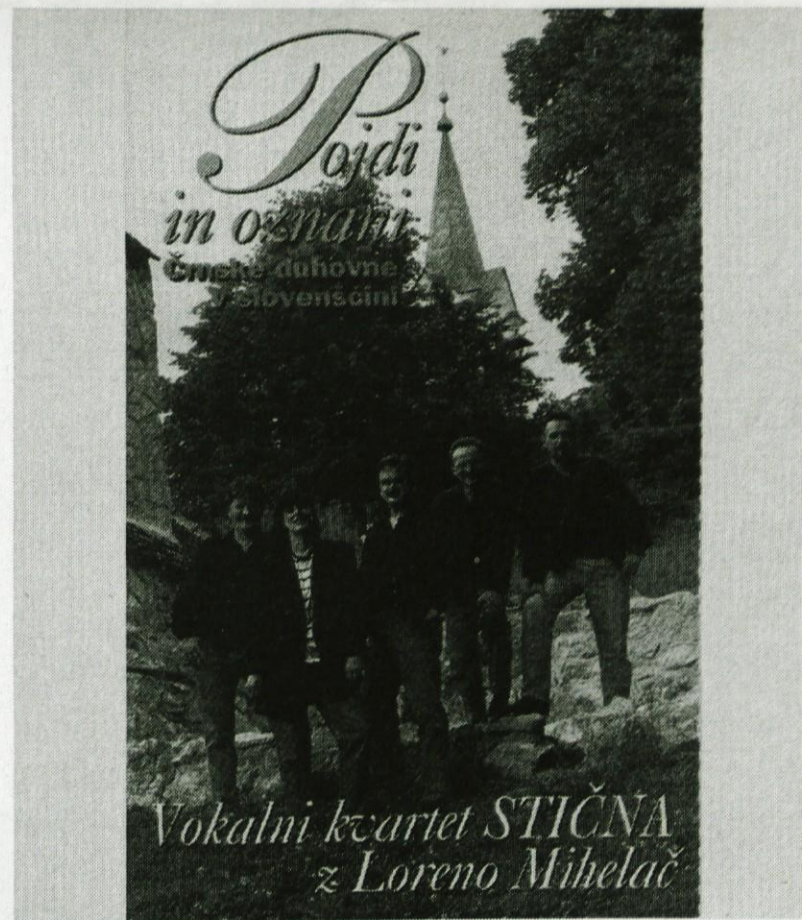
BOLJ RAZIGRANI ZVOKI NA NOVI KASETI STIŠKEGA KVARTETA

Pojdi in oznani

V vročih poletnih mesecih je Stiški kvartet neumorno prepeval v snemalnem studiu BRS Academic. Tam je namreč nastajala njihova tretja kasetna z naslovom Pojdi in oznani. Po božični kaseti in po kaseti slovenskih narodnih so se tokrat odločili za živahnije zvoke in se preizkusili v črnsko-duhovnih ritmih. Pesmi že nekaj časa veselo vrtijo na več radijskih postajah, predvsem na Zelenem valu, čeprav fantje in njihova vodja Lorena obljubljajo svoj pravi boom šele po promociji, ki se obeta v drugi polovici septembra. Sicer pa se za nakup že lahko priporočate pri članih kvarteta ali pokličete na tel. št. 778-028 (Dušan).

Še to: vse priredbe, spremljava in producentstvo so delo umetniške vodje Lorene Mihelač, ki tudi pravi, da je ta kasetna kvartetovcev verjetno najboljša doslej. Fantje pa so prepričani, da bo tudi sicer vseč širšemu krogu poslušalcev, saj so črnske duhovne pesmi priljubljene in spevne.

Vabijo, da se jim pridružite v Stični na promociji v septembru. Obljubljajo tudi nekaj zanimivih gostov.

LJUBITELJEM CVETJA

*Magnolija, ti si čar pomladi,
ko vzbrstiš, vso okolico
razveseliš,
vse se vate ozira, vse vate
pogled upira.
V lepi majski noči
upi lepote so vroči.*

*Ko magnolija zacveti,
narava vsa se prebudi;
veselo ptički zapojo
lepo pomladansko pesmico.*

*Vetrnica je zaspala,
to ni majhna šala.
Ko sončka ni, vse zaspí.
Ko izza oblaka sonček spet
pokuka,
je prava vremenska muka.
Tudi ptiček se ozira,
ko se rožica odpira.*

Štefanija Dragar

TISKARSKI ŠKRAT NAGAJA

V zadnji številki nam jo je v prispevku o otvoritvi gasilskega doma v Radohovi vasi zopet pošteno zagodel tiskarski škrat in s tem dvignil veliko prahu.

Radohovo vas je preprosto prestaval v ivanško faro, čeprav je še vedno v šentviški. Prizadetim se opravičujemo.

Opozorilo uredništva:

To opozorilo nima nikakršne zveze s tiskarskim škratom.

Nekateri dopisniki so nas opozorili, da je v njihovih prispevkih veliko napak, posebno pri priimkih in imenih.

Žal za to v uredništvu nismo krivi. Nekatero prispevke dobivamo v rokopisu. Ti pa so povečini težko čitljivi in prav pri priimkih pogosto prihaja do napak.

Prosimo zato vse dopisnike, da nam, če je le mogoče, pošljajo natipkane prispevke.

Za napake, ki nastanejo iz rokopisa pa ne moremo odgovarjati in se zanje tudi ne bomo opravičevali.

Uredništvo

Mogoče se še spominjate intervjuja z Mirjam Bončina v prejšnji številki Klasja. Mirjanina znamka prihodnosti, ki jo je narisala, je bila vseč evropski komisiji in zato je bila med tridesetimi otroki, katerih znamke so bile razstavljene v Cankarjevem domu. Prav ti otroci so se srečali s Pavarottijem. Ker v prejšnji številki Klasja nismo dočakali fotografij iz Italije, eno teh objavljamo tokrat. Mirjam je druga z desne.

STORITVE V CENTRU "PARADIŽ"

*Prešernova 82
(Marles center)
Grosuplje*

ŠE POSEBEJ SKRIBNO SMO SE LOTILI PROGRAMOV - PROTI CELULITU, KI SO SESTAVLJENI IZ:

- DIETE
 - LIPOLIZE (STIMULACIJA MIŠIC, KJER DOSEŽEMO RAZGRADNJO MAŠČOB; ODPLAVLJA CELULIT, OBLIKUJE TELO IN ZNIŽUJE TELESNO TEŽO).
- V NAŠEM SALONU UPORABLJAMO NAJNOVEJŠE SODOBNE PRIPOMOČKE, KI SO NA TRŽIŠČU.

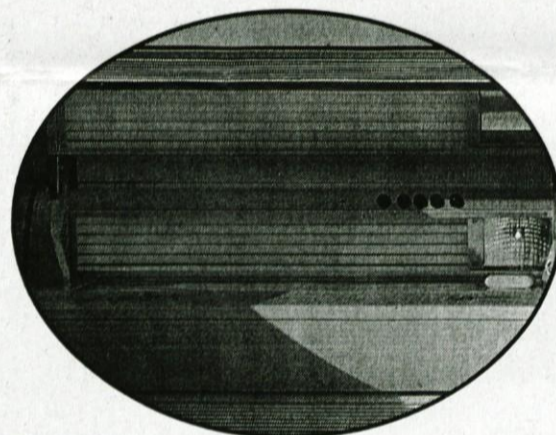
PRESOTERAPIJA - PERFECTA

JE LIMFNA DRENAŽA Z APARATOM, KI DELUJE TAKO, DA Z VPIHAVANJEM ZRAKA V POSEBNE SEGMENTE - MANŠETE ZA TREBUH, ZADNJICO, NOGE IN ROKE, IZBOLJŠA PRETOK LIMFNE TEKOČINE. UPORABLJA SE PRI LJUDEH, KI IMAJO PROBLEME Z

RAZŠIRJENIMI VENAMI, S POKANJEM KAPILAR, Z OTEKANJEM NOG OZIROMA VSEGA TELESA. PRESOTERAPIJA DOPOLNJUJE ANTICELULITNO TERAPIJO.

*Paradiž
vedno za vas*

TURŠKA SAVNA

BLAGODEJNO DELUJE NA DIHALA IN KOŽO TER JE ŠE POSEBEJ PRIPOROČLJIVA V OBDOBJU, KO SE NAS LOTEVA PREHLAD.

AROMA TERAPIJA

JE POSTOPEK ZDRAVLJENJA OZ. TRETMANA Z ETERIČNIMI OLJI, KI KREPIJO

SAMOBRAMBNI MEHANIZEM ORGANIZMA, OMOGOČAJO BOLJŠE IZLOČANJE STRUPENIH SNOVI IZ TELESA IN VZPODBUJAJO PRETOK ENERGIJE V SAMI CELICI. OB TEM SE SPROSTIMO, OSVEŽIMO. VSE TO DOKAZUJE, DA JE TERAPIJA UČINKOVITA ZA NAŠE ZDRAVJE, LEPOTO IN NEGO.

PRIČAKUJEMO VAS, SAJ VAM ODPIRAMO POT DO NARAVNE LEPOTE IN DOBREGA POČUTJA!

**PRIPOROČAMO,
DA SVOJ OBISK
NAJAVITE PO
TELEFONU 762-620**

**IN VAŠE
TELO VAM BO HVALEŽNO!**

SOLARIJ - ERGOLAJN

KREPI ODPORNOST TELESA IN V KOŽI TVORI "D" VITAMIN. POSEBNI FILTRI PREPUŠČAJO SAMO ZDRAVE ULTRAVIJOLIČNE ŽARKE. SOLARIJ NAM ZAGOTAVLJA LEPO ZAGORELO POLT. IZKORISTIMO PRIJETNO S KORISTNIM!

KLASIČNA NEGA OBRAZA - DEKOLTEJA

UPORABLJAMO ZELO PRIZNANE PREPARATE "DECLEOR", "PAULI" IN LINIJO SHEEVA, KI VSEBUJE EKSTRATE BLATA IN SOLI MRTVEGA MORJA IN RAZNIH ZELIŠČ.

V SALONU "PARADIŽ" - IZVAJAMO TUDI MASAŽO CELEGA TELESA

- DELNE MASAŽE
- REFLEKSNO MASAŽO
- EPILACIJO - TRAJNO ODSTRANJEVANJE DLAČIC Z APARATOM SUPER BLEND
- DEPILOACIJA
- PEDIKURA
- MANIKURA
- OBLOGE - IZ ALG IN BLATA MRTVEGA MORJA

AKTUALNO - AKTUALNO - AKTUALNO

MARIJA KUMALIČ: UPANJE ZASVOJENCEM DAJE DRUŠTVO UP

*Kdaj sine moj, spoznal boš ti,
kaj v življenju prave so vrednote?
Kdaj razlikoval boš zlato moje,
kaj sreča je in kaj to ni?*

*Kdaj prezirati začel boš ti,
kar zagrenilo je življenje tvoje in
moje,
kdaj opazil boš, da dan je,
in ne videl le teme?*

*Kdaj prišel ta dan bo,
ko doumel boš ti, kdo prijatelj je in
kdo to ni,
morda rekel mi:
"Mama, ti najdražja si mi."*

*Kdaj, sine moj, prišel ta dan bo,
ko rečeš mi: "Mama, ali veš, da
ročica diši?"
Kdaj slišal ptice žvrgoleti in
potoček žuboreti?
Kdaj videl boš, da sonce vzhaja in
zahaja,
da luna sveti in zvezdice žare?
Kdaj vedel boš, kdaj zima je in kdaj
pomlad...?"*

*Niso to le moje sanje,
ta dan dočakati želim,
da spozna moj sine dragi:
"Kako lep je ta svet, ki ga vredno
je živeti!"
In ne bo prikrajšan več za vse lep-
ote te.*

Tokrat smo obiskali Marijo Kumalič, članico društva Up, društva za pomoč zasvojenecem in njihovim svojcem Slovenije. Z njo smo se pogovarjali o problemu droge, saj pravi, da sedaj, kot poznavalka tega problema, lahko trdi, da je v naši občini pojav zelo razširjen, najhujše pa je, da se tega problema ne zavedamo dovolj. Pravi, da je veliko mladih, ki so potrebni pomoči. Vsak dan jih srečujemo, ali jih prepoznamo, to pa je drugo vprašanje. Želi si, da bi bili starši dovolj pozorni, prav tako šole in vsa družba, sicer, pravi, bomo naleteli na ogromne težave, ki jih prinaša zasvojenost z drogo.

Nam lahko poveste, kako je prišlo do ustanovitve društva Up?

Društvo Up se je ustanovilo pred štirimi leti na pobudo gospe Vide Najdič, danes tajnice društva. Stiske zasvojenecem in njihovim svojcem, ki se v svoji nesreči niso imeli kam obrniti po pomoč, ji je dalo idejo, da ustanovi društvo. Danes združuje že okoli 400 članov in premore že tri podružnice: v Mariboru, Velenju in Kranju. Predsednica društva je gospa Nina Sovan. S tem problemom sta se obe srečali med prvimi in ga tudi uspešno rešili. Sedaj že vsa leta nesebično, z vsem srcem in dušo, s svetovanji in dejanji skušata pomagati zasvojenecem in njihovim svojcem pri reševanju problema zasvojenosti.

Kako deluje vaše društvo?

Člani se dobivamo vsak torek ob

19. uri na Miklošičevi 16, izmenjujemo si izkušnje in poskušamo delovati tudi osveščevalno, vsak v svojem kraju. Radi bi, da bi ljudje spoznali problematiko. Kljub raznim razočaranjem se trudimo rešiti čimveč življenj. Narkoman ne potrebuje metadona, kot to rada podpira naša družba, potrebuje prav življenje v terapevtski skupnosti. Če pa ima kdo kaj zaslug na tem področju, potem sta to gotovo naša Vida in Nina...

Kako pravzaprav konkretno pomagata zasvojenecem v društvu Up?

Družba na žalost še ni uvidela, da je problem zasvojenosti problem vseh in da je plačevanje zdravljenja najmanjši strošek v primerjavi z zdravljenjem bolnikov s hepatitisom, aidsom ter psihiatričnimi problemi ali vzdrževanjem zapornikov. Tako se dogaja, da ne premoremo nobene terapevtske skupnosti; spomnimo se, kako žalostno je propadla terapevtska skupnost v Podsmreki ipd. Povsod po drugih državah imajo to urejeno in teče gladko, če pa pošljemo tja našega narkomana, je to drago. Društvo skuša zbrati denar za čimveč zasvojenecem, to so tisti, ki nimajo nikogar, ki bi jim lahko finančno pomagal. Veliko breme še vedno ostaja na starših. Tisti, ki lahko, seveda pomagamo tudi drugim.

Torej se društvo srečuje z mnogimi problemi; izgleda, da je najhujši nerazumevanje družbe?

Res ne razumem, da se je tako družba kot celo državna oblast odrekla otrokom, kot da niso naši, kot da niso naša skrb in bodočnost. Poglejte, država nam je namenila 300 tisočakov, kar je prava sramota. Kaj ni to nesramnost? Kje je njihova vest, kdo jih je naučil takega vrednotenja? Rada bi jih osebno spoznala, da bi ugotovila, če so to lahko ljudje. Upam, da bodo kmalu sprevideli svojo zmoto in popravili napake, saj bo sicer še veliko grobov z belim cvetjem.

Trdite, da je veliko mladih v naši občini na drogi. Ali lahko ocenite, kakšna populacija otrok se odloča za to? Slišati je bilo, da se to dogaja le "bogataškim" otrokom ipd.

Slika je pravzaprav povsod po svetu in tudi v Sloveniji ista. Zasvojenost žal ni več individualna bolezen posameznika ali posameznega sloja, temveč je bolezen vse družbe. Ne izbira ne revnih ne bogatih, prizadene vsakogar in danes, žal, večinoma že v osnovni šoli. Razlogi so različni. Veliko jih poižkusi iz radovednosti, ker je droga "in", je moda in pomeni tudi hiter zaslužek. Poleg tega je droga lahko dostopna. Tudi naši kraji so je polni.

V katere terapevtske skupnosti pošilja zasvojenca vaše društvo?

To so terapevtske skupnosti Luciena J. Engelmajerja pod imenom Le Patriarche. V Španijo, Francijo, Nemčijo, na Irsko itd. smo spravili že okoli 200 zasvojenecem. Ti centri so sicer po vsem svetu, vseh skupaj je okoli 400.

Nam lahko opišete način dela v tej terapevtski skupnosti?

Delo je razdeljeno. V prvi fazi te fizično očistijo. Pri tem uporabljajo različne postopke: masaže, kopeli, sprehode, pogovore. Ta faza je zelo izčrpujoča. Kasneje nastopi pri odvisniku psihična kriza. Trezni se do enega leta, šele nato počasi začne dojemati, da se z njim nekaj dogaja, da gre na bolje. V domski skupnosti se z delovno terapijo vrača v življenje.

Kakšen je njihov delovni dan?

Ta je strogo razdeljen, saj si mora odvisnik pridobiti tudi izgubljeni bioritem. Vstajajo zgodaj in delajo pravzaprav vse sami. Kuhajo, urejajo okolico, njihova prebivališča so zelo vzorno urejena, celo pikolovsko natančno urejena. Odvisniki se lahko preizkušajo v različnih poklicih: lahko so mizarji, sadjarji, kmetje, šoferji... Ob strani jim stojijo tisti, ki so že več

let brez droge. Ti so najboljša pomoč novincem, saj natančno poznajo vse občutke in probleme.

Sliši se lepo...

To je v bistvu žalostna zgodba, je pa najboljša izvedba, je začetek za tistih nekaj srečnežev, ki so dobili še eno možnost. Ti tudi družbi niso nevarni, dokler so v skupnosti. Bolj bi nas morali skrbeti tisti, ki ostajajo na cesti. Znano je namreč, da vsak zasvojenec potegne za seboj vsaj še deset drugih. Zato ne razumem družbe, ki noče zaveziti problema v terapevtske skupnosti, ampak ga pušča razpršenega vsepovsod. To pa je zelo nevarno za vse naše otroke.

Temu se pridružujejo tudi drugi problemi. Kriminal in kazenski prestopki so nujno povezani s pojavom droge. Nam to lahko pojasnite?

Ko droga zavzame tolikšne razsežnosti, da sta zasvojenčev razmišljanje in dejavnost usmerjena v en sam cilj - priti do droge - potem zanj ni nobenih preprek več, ne moralnih ne družbenih. Korak do kriminala, prostitucije je čisto majhen.

Torej vas sprašujem, na kaj naj bodo starši pozorni. Kako naj pomagajo svojemu otroku?

Pozorni naj bodo, če iz domače lekarne izginjajo tablete proti bolečinam, pomirjevala, če med njegovimi stvarmi najdejo različne tablete, kapsule, ampule, stekleničke, beli ali rjavkast prah, posušene zelene rastline, injekcijske igle, brizgalke, vžigalnike, sveče, vato, čajno žličko, citronko. Mogoče iz njegovih oblacil veje neznan duh, pretirano uporablja osvežilce zraka.

Nosi temna očala, da bi prikrijo žožene ali razširjene zenice, pordele oči.

Heroinski uživalci nosijo tudi poleti visoka obuvala, dolge rokave, zaprte ovratnike ali široke zapestnice.

Na rokavih ali posteljini opazimo kri, posteljina je prežgana s cigaretami.

Če pogosteje prosi za denar, če vam izginjajo stvari, če popusti v šoli, izostaja, pride v šolo zaspan, opušča aktivnosti, prikriva, s kom se družijo, spremeni način hoje in oblačenja, hrana mu ne tekne, rad je sladko in nima več reda v spanju...

Tedaj je čas za alarm. Starši ponavadi zadnji izvemo, da je naš otrok začel jemati drogo. Ponavadi tega nočemo videti, strah nas je in se slepimo, dokler ne odkrijemo stvari, ki sem jih nakazala.

**Vsi starši, ki so v dvomih, ki rabi-
jo pomoč, me lahko pokličejo ali
se oglasijo tudi pri meni (na tel.
777-213). Naslov društva pa je:
Društvo za pomoč zasvojenecem in
njihovom svojcem Slovenije UP,
Miklošičeva 16, telefon 061 132-
10-55, od ponedeljka do četrтка od
12. do 16. ure.**

**Vse pa vabim tudi na dobrodelni
koncert, ki bo 5. oktobra v
Cankarjevem domu. Že v septem-
bru lahko dobite karte pri meni,
ves izkupiček bo šel izključno za
zdravljenje, rehabilitacijo zasvo-
jenecem. Sicer pa boste takrat
izvedeli tudi še kaj več o problemu
droge.**

Pogovarjala se je
Ksenija Medved

POSLOVNOST TELEKOMA

V Klasju sem prebral tudi odstavek: "V Dobu le upajo, da se bodo pri Telekomu držali roka in bodo telefone priključili še letos".

Upanje je lepo, to nas drži pokonci, vendar upati je eno, verjeti pa drugo. Ko pa je beseda o Telekomu, monopolistu, ki se tudi obnaša kot absolutni monopolist, češ, kaj pa nam morete je upati zelo tvegano, verjeti pa čista iluzija.

V krajevnih skupnostih Gorenja vas in Muljava je bilo na voljo več številki oziroma telefonskih priključkov, kot pa je bilo povpraševanja oz. potreb. Glavni razvodni kabel je položen, centrale postavljene, do konca 1996 pa bi morala biti zaključena tudi telefonska napeljava do vseh uporabnikov. Tisti, ki smo se pravočasno prijavili oz. oddali prošnjo za priključek, smo bili tudi v seznamu telekomovcev in imeli določene telefonske številke, ko so prišli jeseni 1996 priključevati telefone. Telefon je dobil kdorkoli je hotel, ne glede na to, ali je imel prošnjo zanj ali ne. Kdor ni imel vložene prošnje, so mu telefon montirali, telefonsko številko pa določili naknadno, pa je še vedno ostalo veliko prostih številki.

Seveda pa so telefone montirali samo tistim, kjer hiše niso bile oddaljene druga od druge več kot 50 pa tudi do 100 m. Nam, ki smo imeli priključek odobren, pa smo od najbližje hiše, kjer so telefon montirali, oddaljeni več kot 100 metrov, kar mi šef ukaže. In mi je dal telefonsko številko šefa izpostave Telekom v Grosupljem. Moja hiša je oddaljena od najbližje, kjer so telefon priključili, 140 metrov. Priključili pa ga na Potoku niso trem interesentom, katerim je bil odobren.

Šef v Grosupljem pa je na intervencijo imel vse mogoče izgovore: da se še niso odločili, ali bodo napeljevali pod zemljo ali po drogovi, da ne vedo, ali bo nekoliko dražje, da se morajo še odločiti, pa sedaj je sneg, ko skopni in podobno. Tudi vse drugo da je urejeno; da bodo poslali ekipo s kopači za vse oddaljene na Muljavi in Potoku, sedaj so jo samo za tiste, kjer gre linija od hiše do hiše, pa da nimajo

še soglasij, ko jih dobijo, pridejo. Tudi to ni res! Soglasij nimajo le, če jih niso iskali, saj jih od sosedov noben ne ovira.

Res so pozno spomladi prišli in so telefone napeljali tistim na Muljavi, ki so bili bolj oddaljeni kot mi na Potoku. Slišal sem, da so Telekomovci prišli na Potok letos poleti, da vidijo, če smo še zainteresirani. Do mene ni bilo nikogar, telefona pa nimam, čeprav bi ga zelo potreboval; star sem namreč 75 let in v hiši živim sam. Lahko se zgodi, da bi potreboval pomoč, pa ne bi mogel nikogar poklicati. Sliši se, da nam ga sploh ne mislijo napeljati. Tako je samovoljno, monopolistično obnašanje Telekom. Sliši se, da nam ga ne mislijo napeljati zato, ker jim ni bila odobrena višja cena. To je res poslovnost nad poslovnostjo. Še večja ironija pa je, da Telekom plačuje drage TV reklame, kjer nudi svoje usluge, sprejetih obveznosti pa ne izpolnjuje.

Ni mi znano, kakšno pogodbo ima s Telekomom občina in kakšne so njene možnosti, da bi zahtevala izpolnjevanje pogodbenih obveznosti Telekomu.

Metod Jurčič
Potok pri Muljavi 20

ZAKLJUČEK STRELSKE SEZONE

Z državnim prvenstvom v streljanju s serijsko zračno puško za pionirje se je formalno končala strelska sezona 1996/97. Ostalo je še nekaj pokalnih tekem ter odprto državno prvenstvo z vojaško puško, nato pa se bomo posvetili analizam, preštevanju odličij ter načrtom za prihodnjo sezono.

Strelska družina Sonja Vesel iz Ivančne Gorice se je v pretekli sezoni posvetila predvsem delu z mladimi strelci, ki so z resnim pristopom in marljivimi treningi (trikrat na teden) v zelo kratkem času dosegli odlične rezultate. Tekmovali so v ligi ljubljanske regije, kjer so na koncu dosegli 3. mesto. Udeležili so se vseh tekem za Pokal prijateljstva (razen v Murski Soboti zaradi previsokih stroškov) in se vedno uvrščali v "zlato sredino" ali više. Z regijskega prvenstva osnovnih šol v Ljubljani so se vrnil s pokalom za osvojeno 3. mesto. Med pionirkami je Špela Koščak osvojila 5. mesto.

Za izjemen uspeh štejemo uvrstitev naše pionirske ekipe v finale dopisne lige, kjer je bilo prostora samo za pet najboljših v Sloveniji. Osvojeno 5. mesto je imelo enak blišč, kakor kateri od pokalov in je vllilo našim mladim strelcem še več volje in poguma, da so dosegli največji podvig, ki si ga lahko želi mlada strelska ekipa - to je uvrstitev na državno prvenstvo z doseženo normo 165 krogov.

Marko Vencelj, Ludvik Koščak ml., Matjaž Steklačič in Ivo Pevec so se postavili ob bok že izkušenim ekipam iz vse Slovenije. Kljub silni želji sta visok rang tekme in trema opravili svoje. Ekipno so fantje zasedli 21. mesto med 29 ekipami, med posamezniki pa je Ivo Pevec med 124 nastopajočimi pristal na 52. mestu.

Če bi naši mladi strelci ponovili rezultate, ki jih dosegajo na treningih, bi se zanesljivo uvrstili med deset najboljših ekip v državi. Kljub vsemu pa so dosegli rezultat, ki si ga na začetku sezone nismo upali niti zamisliti.

Člani so v sezoni 1996/97 nastopali v regijski ligi z zračno puško serijske izdelave in osvojili 2. mesto, s standardno puško pa 5. mesto. S serijsko zračno puško so se uvrstili v finale državne dopisne lige in na koncu osvojili 4. mesto. Naš najboljši strellec Jože Gorjanc pa je bil med posamezniki sedmi. S standardno puško pa smo zgrešili finale za vsega tri kroge.

Teško je bilo ponoviti tudi vse uspehe v naši "paradni" disciplini - strel-

janju z vojaško puško cal. 7,9 mm, saj smo se v prejšnji sezoni vračali s tekmovalnim s pokali. Vzroke vidimo predvsem v dotrajanem orožju in starem strelivu, ki datira v leto 1950. Da pa smo še vedno blizu vrha, smo dokazali na odprtem prvenstvu v Kočevju s sedmim mestom med 27 ekipami. Od "naših" se je najbolje izkazal predsednik Lado Hočevar s 5. mestom.

V letošnjem letu pa smo preizkusili tudi naše organizacijske sposobnosti. V Predstrugah pri Vidmu smo izvedli odprto tekmo z vojaško puško za pokal Sonje Vesel in bili presenečeni nad visoko udeležbo. Prijavilo se je dvajset ekip iz Pirana, Kočevja, Ljubljane, Škofje Loke, Trzina, Celja ... ter domače ekipe iz Grosuplja, Vidma-Dobrepolja in Šentvida pri Stični. Kljub temu da je bila to prva tekma v naši organizaciji, je vse potekalo kot dobro naoljen stroj. Vodja tekmovanja je bil - kot se spodobi - predsednik društva, tajnica je skrbela za administracijo ob prijavi ekip, naš trener, ki je obenem tudi sodnik, je ocenjeval zadetke, gospodar družine je pripravljala dišeče in slastne mesne dobrote, njegova žena pa je z raznimi napitki omogočila, da se zalogaji nisi ustavljali v grlu. Za izredno natančno in sprotno računalniško obdelavo pa je skrbel naš zunanji sodelavec Martin Bele ml. Zadovoljni smo bili z osvojenim 7. mestom, največ pa je k temu pripomogel Milan Dremelj s 162 krogi.

Prehodni pokal in ostala odličja je prispevala trgovina za šport, lov in ribolov ROYAL iz Novega mesta, zahvalujemo pa se tudi vsem tistim, ki so prispevali praktične nagrade. Njihov seznam je skupaj z rezultati objavljen v posebnem biltenu.

Poleg strelskim dejavnostim pa smo v tej sezoni posvetili veliko časa tudi urejanju strelske koče in njene okolice. Tako smo z izravnavanjem zemljišča pripravili igrišče za mali nogomet, postavili koš za košarko in uredili dve balinarski stezi. Največ zaslug za vse to ima naš gospod Ludvik Koščak.

Z namenskimi sredstvi, ki nam jih je nakazal ZŠO Ivančna Gorica, smo uredili ogrevanje koče, načrtujemo pa še ureditev manjše sejne sobe in zunanje-ga videza koče.

S prihodom mladih v strelsko družino Sonja Vesel se je začelo obdobje vzpona, zato lahko z optimizmom pričakujemo naslednjo strelsko sezono.

M.D.

Šentviška cerkev bo odslej bogatejša za štiri prekrasne bronaste zvonove. Nekaj dni smo si jih lahko ogledovali kar pred cerkvijo, kjer so bili razstavljeni. V času prve svetovne vojne so namreč ravno tako bronaste zvonove zmetali s turnov in jih uporabili za orožje. Namesto njih so namestili železne. elezni zvonovi so zvonili vse do današnjih dni. Kako pa zvenijo novi bronasti zvonovi, so hodili preizkušat številni krajan in nekateri med njimi so res pravi klenkarji, zvonarji. Takole pa so se predstavili zvonovi: zvon Srce Jezusovo, zven H, 166 cm premera, 2310 kg; zvon Marija Pomagaj, zven D, 142 cm premera, 1590 kg; zvon Sveti Jožef, zven Fis, premera 114 cm, 783 kg in zvon Sveti Vid, zven Gis, premera 101 cm, 664 kg. Kaj kmalu bodo odmevali daleč naokoli.

Končno so se asfalterji le usmili tistega delčka ceste, med obema priključkoma na avtocesto. Samo, kako! Najprej so izrezali dele poškodovanega asfalta. Seveda brez vsakega opozorila. Robovi so bili namreč tako ostrji in globoki, da je avto grado zaječal, ko si zapeljal preko ovire.

Tako je bilo dober teden ali morda še kak dan več. No, potem so le postavili opozorilne znake in že naslednji dan cesto asfaltirali. Opozorilni znaki so potem ostali še dober teden.

Občani se sprašujejo, kdo od izvajalcev zamuja, oziroma kdo prehitveva.

zavod za prostorsko,
komunalno in stanovanjsko
urejanje grosuplje d.o.o.
taborska 3, 1290 grosuplje

UREDIMO VAM KUPOPRODAJO VAŠE NEPREMIČNINE

- CENITEV NEPREMIČNINE
- SKLENITEV KUPOPRODAJNE POGODBE

- UREDITEV DAVČNIH OBVEZNOSTI
- ZEMLJIŠKOKNJIZNI PREPIS

PROJEKTIRAMO STANOVANJSKE, POSLOVNE IN GOSPODARSKE PROSTORE

TEL.: 061/762-246, 061/763-078

TELEFONSKE ŠTEVILKE, KI JIH POTREBUJETE

Policija - nujni primeri	113
Polijska postaja Grosuplje	763-122
Polijska postaja Ivančna Gorica	778-402
Občina Ivančna Gorica	777-697
	778-385
	778-384
Krajevni urad Ivančna Gorica	777-052
Zdravstveni dom n.c.	778-769
Zdravniška dežurna služba	0609/624-071, 777-039
Otroški in šolski dispanzer	777-079
Krajevna skupnost Ivančna Gorica	777-367
Lekarna	777-153
Nova Ljubljanska banka	777-101
Pošta	778-411
Železniška postaja	777-038
Veterinarski zavod	777-111
Vrtec Marjetica	777-156
Zavod za gozdove (Ljubljana)	777-371
Upravna enota Grosuplje n.c.	764-311
	764-238
	764-561

Dane Kastelic na evropskem prvenstvu v košarki na vozičkih

Športnikov, ki bi se udeleževali evropskih prvenstev, v naši občini nimamo prav veliko. A vendarle so, med njimi pa je tudi paraplegik, košarkar na vozičku Dane Kastelic iz Velikih Češnjic. Pred časom (od 18. do 29. junija) je bil v španski prestolnici Madridu, kjer se je odvijalo evropsko prvenstvo. A pot do tja ni bila lahka.

skupini A, v kateri so igrali tudi kasnejši prvaki Francozi in viceprvaki iz Velike Britanije. Slovenska ekipa se je vključno z Danetom, ki se je trdno zasidral v prvi peterki, dobro borila in na koncu dosegla 11. mesto, kar je glede na razmeroma mlado in neizkušeno ekipo dober uspeh. V tekmi za 11. mesto so naši premagali sosede Avstrije.

Dane Kastelic (v svetlejšem dresu) v kvalifikacijski tekmi za evropsko prvenstvo lani v Ljubljani.

Dane je začel igrati košarko po medicinski rehabilitaciji 1. 1991 pri Društvu paraplegikov Ljubljana. Z dobrimi igrami se je leta 1994 prebil v slovensko reprezentanco, v kateri je debitiral na EP v Varšavi. Leta 1995 ga je košarkarska ekipa DP Kranj povabila kot gosta v svoje moštvo, ki je tistega leta nastopalo v evropskem pokalu AWC (podobno kot v neinvalidni košarki pokal Radivoja Korača). Z ekipo Kranja je takrat dosegel zelo dobro 6. mesto. Leta 1996 se je kot član reprezentance udeležil kvalifikacij za EP, ki so bile v Ljubljani. V močni konkurenci 11 ekip so se naši odlično odrezali in osvojili 3. mesto, ki jih je pripeljalo na letošnje EP.

V pripravah na to prvenstvo so naši odigrali več tekem, posebno dobro pa so se odrezali na močnem turnirju na Sardiniji, kjer so bili tretji. Na samem EP v Madridu je nastopalo 16 reprezentanc, ki so bile razvrščene v dve skupini. Slovenija je bila v močni

Misliti pa je treba že naprej, saj Daneta in našo ekipo v naslednjem letu zopet čakajo kvalifikacije za EP.

Poleg igranja pa je Dane tudi sicer zelo dejaven v košarki na vozičkih. Leta 1995 je prevzel vodenje slovenske košarkarske lige na vozičkih in jo vodi še danes. Lige se udeležuje 5 klubov: DP Ljubljana, DP Kranj, DP Novo mesto, DP Celje in DP Maribor. Kot komisar te lige ima opravka predvsem z razporedi tekem, dogovarjanjem s sodniki, z najemom športnih dvoran itd.

Kot vsak športnik pa ima tudi on pred seboj nove cilje in želje. Predvsem si želi, da bi se ga poškodbe tako uspešno izogibale kot do sedaj in da bi uspešno igral vsaj še nekaj let.

Njegova velika želja pa je, da bi s slovensko reprezentanco nastopil na svetovnem prvenstvu.

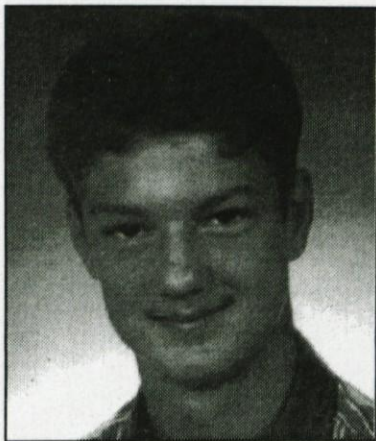
Da bi se mu želje le uresničile!

Simon Bregar

Naši fantje krojijo vrh slovenskega osnovnošolskega športa

Preteklo šolsko leto je bilo za naše osnovnošolske športnike zelo uspešno, saj so dosegli nekaj odličnih rezultatov, predvsem v rokometu in atletiki.

Prav posebno mesto pa si zaslužijo trije fantje, ki so na finalu državnega prvenstva v atletiki dosegli izjemne rezultate. To so Jože Petek iz Ivančne Gorice, ki je postal državni prvak med mlajšimi fanti v teku na 300 metrov, David Kastelic iz Doba pri Šentvidu, ki je bil tretji tudi na 300 metrov, v isti starostni kategoriji, ter Gašper Miklič, ki pa je osvojil 3. mesto v kategoriji starejših fantov v metu žogice. Vsi trije so si zaslužili, da vam jih podrobneje predstavimo.

JOŽE PETEK

Rojen: 4.4. 1984

Stanuje: Ulica Dolenjskega odreda 50, Ivančna Gorica

Šola: Učenec 7. razreda OŠ Stična

Prvi resni stiki s športom: Pri RK SVIŠ je začel trenirati rokomet v 4. razredu OŠ

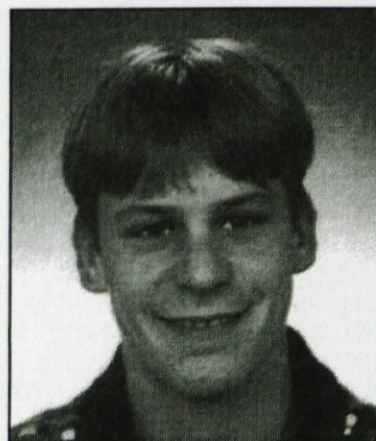
Kateri šport trenira sedaj: Rokomet pri RK SVIŠ - st. dečki.

Najljubši šport: Rokomet, pa tudi tenis.

Vzorniki: Iztok Puc in Goran Ivanišević

Največji športni uspehi do sedaj: 1. mesto na državnem prvenstvu v atletiki v teku na 300 metrov v kategoriji mlajši dečki, Lj. 1997, in 12. - 16. mesto v državi z ekipo ml. dečkov OŠ Stična v rokometu, tudi letos.

Cilji, želje: V rokometu bi se rad s šolsko ekipo uvrstil čim više na državnem nivoju, v atletiki pa bi rad popravil šolski rekord na 300 metrov za starejše dečke, zelo pa si želi tudi letos, uvrstiti se med prve tri v teku na 300 metrov pri starejših dečkih v finalu državnega prvenstva.

DAVID KASTELIC

Rojen: 2.3. 1984

Stanuje: Dob 5, Šentvid pri Stični Šola: Učenec 7. razreda OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični

Prvi resni stiki s športom: Nogomet pri NK Ivančna Gorica je začel trenirati pri sedmih letih.

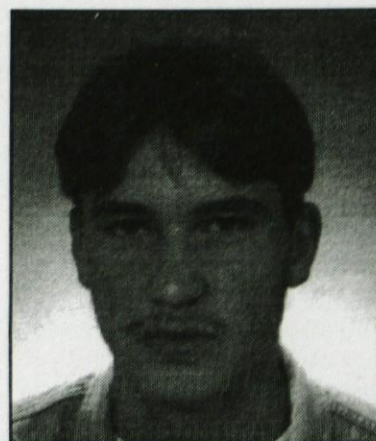
Kateri šport trenira sedaj: Nogomet pri NK Slovan iz Ljubljane - st. dečki.

Najljubši šport: Nogomet.

Vzornik: Eric Cantona

Največji športni uspehi do sedaj: Z NK Slovan državni prvak v nogometu pri mlajših dečkih in 3. mesto na državnem prvenstvu v atletiki v teku na 300 metrov v kategoriji mlajši dečki, Lj. 1997

Cilji, želje: Postati uspešen poklicni nogometaš.

GAŠPER MIKLIČ

Rojen: 1.7. 1982

Stanuje: Male Lese 18, Krka

Šola: Dijak 1. letnika gimnazije Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Prvi resni stiki s športom: V 4. razredu OŠ je začel trenirati nogomet pri NK Ivančna Gorica

Kateri šport trenira sedaj: Trenira nogomet pri kadetih NK Ivančna Gorica in namizni tenis pri ŠD Krka.

Najljubši šport: Košarka.

Vzorniki: Jürgen Klinsmann in Hakeem Olajuwon

Največji športni uspehi do sedaj: Tretje mesto na državnem prvenstvu v atletiki v kategoriji starejših dečkov v metu žogice.

Cilji, želje: Rad bi začel trenirati košarko in da bi v njej postal dober igralec.

ROD LOUIS ADAMIČ NA DRŽAVNEM MNOGOBOJU

Taborniški mnogoboj je, kot že ime samo pove, tekmovanje, sestavljeno iz več panog. Panoge mnogobojja so različne za posamezne starostne skupine. Naj vam naštejemo panoge za starostno skupino od 12 do 15 let, imenovano gozdovniki in gozdovnice ali krajše GG. Največ praktičnega znanja in izkušenj je potrebno za orientacijski pohod. Ta je sestavljen iz vrisovanja kontrolnih točk na karto pred štartom in raznih nalog na progi, kot so: risanje skice terena, praktični in teoretični test iz prve pomoči, hoja po opisu poti, določanje stojišča vrisovanja le-tega na karo, ocenjevanje razdalj. Veliko znanja, predvsem pa usklajenosti ekipe je potrebno pri postavljanju in podiranju šotora brez dna. Prav tako je potrebna usklajenost ekipe pri postavljanju signalnega stolpa, ki je sestavljen iz treh sušic, dolgih 3,5 m, ki so zvezane v triangel, in dveh prečnih sušic, dolgih 1,5 m oziroma 1 m. Tekmovalci morajo biti tudi natančni, saj sodi med panoge mnogobojja tudi lokostrelstvo. Prav tako je panoga na mnogobojju tudi signalizacija. Tu tekmovalci signalizirajo v Morsejevi abecedi s pomočjo zastavic. Vse te panoge so točkovane in seštevek točk nam da končno število točk.

Od 20. do 22. junija smo bili na državnem mnogobojju v Zagorju ob Savi. Udeležila se ga je ekipa "Luzerke", ki je zmagala že na mnogobojju ljubljanskega območja, ki je bil 11. 5. 1997. Ekipo so sestavljale: Jasna Bajc (vodja), Meta Zupančič, Anja Svetin, Urša Rus in Maja Jelenčič. Ta vikend je bil za nas izjemen. Poleg rednega opravljanja panog je bil mnogoboj tudi družabno srečanje, saj smo spoznali veliko tabornikov iz cele Slovenije. Ob večerih smo se zabavali ob zvokih kitare in počeli še mnogo zanimivih stvari. Mnogobojja se je udeležilo več kot 40 ekip iz vseh slovenskih rodov. Organizatorji, rod Polde Eberl - Jamski, so mnogoboj zelo dobro pripravili, izjema je le orientacijski pohod, ki je bil po mnenju mnogih prezahteven in tudi kontrolne točke niso bile pravilno vrisane na karto. A tako je in tega se ne da spremeniti. Mnogoboj je potekal brez večjih zapletov. Naša ekipa se je uvrstila na zelo dobro 11. mesto. Takega rezultata nismo pričakovali. To je bila njihova prva izkušnja z državnim mnogobojem in prepričan sem, da bo drugo leto še bolje.

Purgy
(Urban Purkat)

NOVICE IZ NK IVANČNA GORICA

Sezono 96/97 smo zaključili kot eno najuspešnejših v našem 24-letnem delovanju. Člani so prepričljivo osvojili prvo mesto v 2. ligi MNZ Ljubljana, saj so v 26 tekmah doživeli le en poraz in tri neodločene izide. Mlajši dečki so osvojili 7. mesto v 1. ligi MNZ Ljubljana, ki je znana kot ena najtežjih v Sloveniji. Žal so iz prve lige izpadli starejši dečki, kadeti pa so se z osvojitvijo drugega mesta vanjo uvrstili.

V novo sezono 97/98 štartamo zelo optimistično, saj rezultati priprav kažejo, da smo nanjo dobro pripravljeni. Člani so dosegli prvo mesto na mednarodnem turnirju Kolpa 97, zmagali pa so tudi na večini prijateljskih tekem v pripravljalnem obdobju. Starejši dečki pa so dosegli tretje mesto na izredno močnem turnirju v Litiji, kjer je sodelovalo 6 ekip. V novi sezoni smo se še bolj posvetili delu z mladimi in doživeli prijetno presenečenje, kajti v našo novo organizirano šolo nogometa se je vpisalo kar 16 otrok. Vendar pa s tem ne mislimo zaključiti in še vedno vabimo vse mlade, ki jih zanima nogomet, da se nam priključijo.

NK Ivančna Gorica

Ekipa Znojil medvaški prvak v malem nogometu Krka 97.

Zadaj z leve: Robert Škufca, Matjaž Erčulj, Jože Bregar, Janez Hrovat in Jože Škufca.

Spredaj z leve: Selektor ekipe - mojster Rudi Fink, Marjan Mestnik, Primož Fink, Roman Mestnik, Iztok Bregar, Simon Bregar

ZDRAVJE IN BOLEZNI III.

PREHRANA (nadaljevanje)

Ilustrirajmo v tej številki zaključek prvega dela besedila o prehrani, ki pravi, da je vpliv prehrane tako na telesno kot tudi duševno zdravje in zmogljivost zanesljiv in zelo velik.

Pred kakšnimi 20 leti je zdravnica dr. Elizabeth Cagan v New Yorku sprejela nalogo reforme šolske prehrane, ki je do takrat vsebovala bolj ali manj predelana živila in večinoma romala v šolske zabojnike za smeti. Dr. Caganova je ugotovila, da je hrana, ki jo učenci jedo za zajtrk in kosilo v šoli, daleč od uravnovešene, zdrave hrane, ki jo ona doma ponuja svoji družini. Skupaj z nekaj svetovalci je od leta 1979 do 1983 izoblikovala smernice za šolsko prehrano:

- beli sladkor so zamenjali z medom in znižali na minimum,
- beli kruh so zamenjali s polnovrednim,
- beli riž z rjavim,
- sladkane kosmiče so zamenjali z navadnimi, nesladkanimi,
- predelano zelenjavo, sadje in meso s svežim,
- instantne obroke so izločili,
- sadje, konzervirano v sladkornem sirupu, so morali pred serviranjem oprati z mrzlo vodo,
- pijače, kot so kokakola, ledeni čaj in podobno so zamenjali s sadnimi ali zelenjavni sokovi,
- izločili (ali zmanjšali na minimum) so hrano, ki vsebuje za otroke še posebej škodljive konzervanse.

Sprememba je bila izpeljana v newyorških javnih šolah, njen potek so spremljali trije zdravniki in ugotavljali rezultate pri skoraj milijon otrocih, ki so v šoli jedli oba obroka. Ugotovitev so bile presenetljive: šolski uspeh se je izboljšal celo za 15,7 % nad povprečjem vseh ameriških šol, ki so za merjenje uspeha uporabljale iste teste. Pred spremembo so učenci, ki so jedli oba obroka v šoli, imeli najslabši uspeh, po spremembi so ravno ti dosegali najboljše rezultate. Nikoli pred tem ni bila v ZDA izpeljana tako množična raziskava, podprta s strokovno pomočjo zdravnikov, ki bi tako nedvoumno pokazala vpliv hrane na vedenje in intelektualne zmogljivosti učencev. Šole so začele oblikovati skupine, v katerih so učenci skupaj s kuharicami in svetovalci za

prehrano sestavljali jedilnike po smernicah dr. Caganove. Ko je kakšno leto po uvedbi drugačne šolske prehrane dr. Caganova obiskala šolo v enem najnevarnejših predelov New Yorka in jo je ravnatelj v času kosila predstavil učencem, so jo navdušeno pozdravili. Le nekaj let pred tem so obiskovalci te šole potrebovali policijsko spremstvo.

Skrbno, biološko pridelana polnovredna hrana je temelj prehrane za zdravje - vse bolj glasno sporočajo strokovnjaki za prehrano. Toda, kaj natančno in v kakšnem razmerju je telesu potrebno, je odvisno od telesne in duševne zgradbe človeka, trenutnega stanja in dela, ki ga opravlja. Nikoli ne smemo pozabiti, da je v središču vedno človek, ki hrano je. Glede na njegov način življenja, navade (in razvade), morebitne bolezni ali telesne pomanjkljivosti, duševno stanje in naravo, se bo tudi spreminjala njegova zmožnost, da hrano prebavi in izkoristi njeno bogastvo.

Naštetimo sedaj nekaj splošnih, preprostih, a pomembnih napotkov za prehranjevanje.

Prvo pravilo naj bo - počakajmo na lakoto, ali z drugimi besedami - jejmo le takrat, ko smo lačni. Vse bolj se razširja navada preobjedanja, ko se uživa hrana ne zaradi lakote, temveč "družabne priložnosti". Telo ob takih priložnostih hrane ne more ustrezno prebaviti, ker prebavni organi mirujejo (ni naravnega občutka lakote) in sta izločanje prebavnih sokov in gibanje črevesja upočasnjeni. Če takšno preobjedanje postane navada, preidejo prebavni organi v bolešno stanje nenehne pripravljenosti na "delo", kar pomeni, da živčevje črevesja vzdržuje stanje, podobno krču. Čez čas utrujeno in prenapeto črevesje ni več sposobno dobro prebaviti hrane ne izločiti njenih ostankov in strupov. Razvije se bolesten občutek apetita, duševnega hrepenenja ne po hrani, ampak po hranjenju, ki se ne poteši potem, ko telo dobi zadostno količino hrane, ampak le, ko živčni sistem sprejme ustrezno vzpodbudo, da se vrne v prenapeto stanje, ki je sedaj postalo "normalno". Ko se te spremembe v duševnosti zgodijo, lahko rečemo, da se človek vdaja hrani, apetit pa postane tiranski, krut gospodar. Človek

ne loči več med naravno, telesno lakoto in boleznim apetitom, katerega suženj je. Razlika je podobna razliki med bolečo potrebo zasvojenca po, denimo, alkoholu, in željo zdravega človeka po kozarcu vode. Človek začne obiskovati zdravnike zaradi motene prebave, nelagodja po jedi in različnih kroničnih bolezni, ki so posledica v telesu nakopičenih neizločenih strupov.

Zato naj bo drugo pravilo: jejmo hrano, dokler ne potešimo lakote, nato pa nehajmo.

Naslednji napotek je: hrano temeljito prežvečimo, ker trebuh nima zob. Žvečenje razbije čvrsto hrano v drobne delce, ki se natopijo s slino, tako da prebavni sokovi v želodcu in črevesju z lahkoto pridejo v stik z njo. Dobro in temeljito žvečenje omogoča tudi, da začutimo okus hrane, kar pripravi in prilagodi izločanje črevesnih sokov naravi hrane. Žvečenje nam nenazadnje omogoča tudi, da prepoznamo trenutke, ko je lakota potešana. Ni potrebno prešteti, kolikokrat žvečimo hrano - zadošča umirjenost in duševna prisotnost pri jedi; takrat človek spontano žveči toliko, kolikor je potrebno.

Na koncu še zadnje pravilo: preden se lotimo obroka, se umirimo. Če se počutimo nelagodno že od prejšnjega obroka - spustimo naslednjega. Če smo utrujeni, se najprej malo odpočijmo - prebava bo potem boljše. Na splošno velja, da hrana ne bo dobro prebavljena, če je človek v duševno napetem stanju: strah, žalost, zaskrbljenost, jeza, živčna napetost, potrnost... vplivajo na prebavne organe tako, da se izločanje prebavnih sokov občutno zmanjša, črevesje pa upočasnjuje svoje gibanje. Če se družina za mizo prepira, ali če kraljujejo temačnost, potrnost, vznemirjenost in razdražljivost, bo telo slabo prebavilo in izkoristilo tudi zelo dober obrok. Naj za mizo vladata mir in radost. Raje povejmo kakšno šalo, kot da bi vztrajali pri slabi volji - človek ima možnost preusmerjanja pozornosti z enega razpoloženja na drugo.

Dr. Biljana Dušić

*Srce je dalo vse, kar je imelo,
za sebe niti bilke ni poželo.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

Antona Drobniča

se najiskreneeje zahvalujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in pomagali lajšati njegovo trpljenje.

Posebej se zahvaljujemo vsem trem zdravnikom Zdravstvenega doma Ivančna Gorica in osebju. Njim v pomoč pa je vedno stala ob strani sestra Nada, kateri gre še posebna zahvala. Prav tako tudi sestri Joži in ostalemu sorodstvu z obeh strani. Zahvala našim dobrim sosedom za nesebično pomoč, pevcem za zapete žalostinke ob slovesu od domačega praga in ob odprtem grobu ter pogrebem.

Gospo Marjeti Bijec pa za nesebično delovno in duhovno pomoč.

Zahvala gospodu župniku za lep poslovlilni obred, stanovskim kolegom, Avto-moto društvu in Petrolu ter vsem ostalim, ki ste darovali cvetje in ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti. Vsem najgloblja zahvala.

Vsi njegovi.

*V spomin
Nisi rekel niti z bogom,
niti roke nam podal,
neusmiljeno te smrt je vzela,
a v srcih naših vedno boš ostal.*

ZAHVALA

Po težki bolezni se je tiho poslovil od nas dragi mož, oče in stari ata

MILAN LOKAR

iz Ivančne Gorice, Ljubljanska c. 40

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo dr. Zupančiču in osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica za nesebično pomoč pri zdravljenju.

Hvala g. župniku Kastelcu za lepo opravljene pogrebne svečanosti, hvala obema govornikom, g. Jurčiču in g. Grozniku. Hvala tudi pevcem za odpete žalostinke ter za zaigrano Tišino.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Francka, otroci ter brat in sestre.

ZAHVALA

Ob smrti

Terezije Miklavčič

Mežnarjeve mame z Malega Korinja

se za lepo opravljene pogrebne svečanosti zahvaljujemo gospodu župniku in pevcem s Krke, vaščanom Korinja in vsem drugim, ki ste jo spoštljivo pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala velja tudi osebju zdravstvenega doma v Ivančni Gorici za pomoč in veliko skrb v času njene dolgotrajne bolezni.

Terezijini otroci, vnuki in pravnuki.

ORGANIZIRA JEZIKOVNE TEČAJE:

- angleščine in nemščine za 8. razred osnovne šole (priprava na prvi letnik srednješolskega programa)
- angleščine in nemščine za 1. letnik srednje šole (za tiste s težavami in tiste, ki želijo utrditi ali izboljšati poznavanje šolske snovi)

- v majhnih skupinah 8 do 10 ljudi,
- reševanje posameznih poskusnih kontrolnih nalog pred redovalnimi konferencami,
- pričetek ob koncu septembra ali v začetku oktobra 1997,
- 50 šolskih ur (2 uri tedensko skozi celo šolsko leto) s sprotnim preverjanjem znanja in končnim testom,
- preparacije posameznih lekcij

Vse informacije v zvezi s tečajem dobite na zgornjem naslovu ali na obeh telefonskih številkah (Liljana Štepic, prof.).

INŠTALACIJE
ANGRO

Primča vas 17, 1303 Zagradec, Mob. 0609 636-049

PROJEKTIRANJE IN IZVAJANJE
CEVNIH INŠTALACIJ:

- centralno ogrevanje
- plin
- solarno ogrevanje
- oljni gorilniki
- vodovod
- klima (ogrevanje in hlajenje delavnic, privatnih prostorov...)

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

- dobava in brezplačna dostava materiala
- predelava kurilnic na olje in plin
- servisiranje in popravila gorilnikov
- montaža, nastavitve regulacij kurilnic in el. motornih pogonov

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše dobre mame

JOŽEFE TRONTELJ

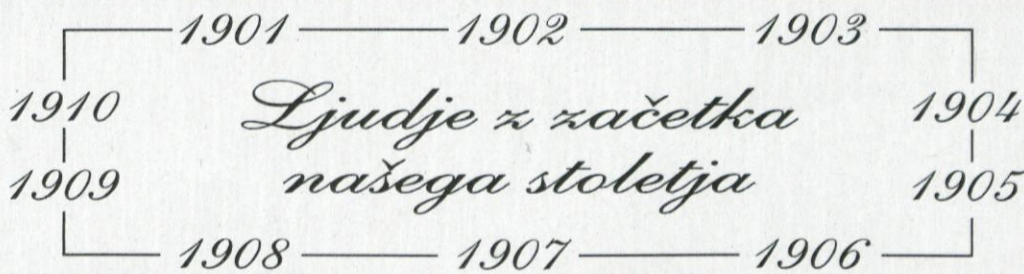
iz Vrhopolja

se zahvaljujemo vsem, ki so v težkih dneh slovesa sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala osebju ZD Ivančna Gorica, gospodu župniku, šentviškim pevcom ter družini Dimic iz Ivančne Gorice.

Hvala vsem za vse.

Žalujoči: vsi njeni.

Jože Strmole iz Zagradca

Naši slavlenci, ki so se pretolkli do devetdesetega leta in čez, imajo ob dolgem življenju še vrsto skupnih potez, vsak izmed njih pa ima še nekaj posebnega. Tak je tudi Jože Strmole iz Zagradca. Osiretel je že v zgodnji mladosti, da se staršev komaj spominja. Na srečo se je za razpadajočo družino zavzel Žitnikov duhovnik iz Zagradca in poskrbel, da so štirje otroci vsaj za silo prišli do kruha in strehe nad glavo. Jožeta, najmlajšega, je vzela v oskrbo zagraška teta Slavka. Strmoletovi so izhajali iz starega železarskega rodu iz časa fužinarstva, vendar je ta dejavnost za Jožetove mladosti že zamrla, njegov ded pa je še koval žeblice in druge

izdelke iz železa ter jih vozil po sejmih.

Pri osmih letih je teta poslala Jožeta za pastirja v sosednjo vas Tolčane. To je bilo v vojskinem času, ko so bili gospodarji na frontah in je na domačijah hudo primanjkovalo delovne sile. Delal je za hrano in skromno obleko. Najbolj se spominja hlače iz grobo tkanega blaga, ki jih je nosil brez spodnjega perila, rekli so jim koprivove hlače. Te so fanta do krvi ožulile, ko je dirjal za kravami, volmi in konji. Po večletnem služenju "z zakrivljeno palico v roki" se je pri tolčanskem kmetu udingal za hlapca. Takrat je bil že v letih, ko se fantje radi ozrejo za dekleti. Toda če je za katero vprašal, so mu odgovarjale: "Jože, najprej štalca, potem pa kravca, kam me boš pa dal?" Jože "štalce" seveda ni imel, saj je bil brez pravega doma. Tedaj je zvedel, da bi se dalo nekaj več zaslužiti pri rudarjih na Holandskem, če si vaje trdega dela. Pri tem je uporabil majhno zvijačo: s starega pisma je odlepil holandsko znamko in si sam napisal garancijsko pismo, pa so ga spustili čez. Pet let je kopal črni holandski premog, tam so mu rekli "stajnkolm", celih petsto metrov pod zemljo. Bil je to garaško in nevarno delo, da se ne da popisati. Nekoč ga je

celo zasulo in se je potem komaj zlizal v bolnišnici.

Za prihranke si je potem kupil v Zagradcu pol hiše od lastnika, ki je živel v Ameriki, in tako prišel do lastnega doma, ki si ga je tako želel. V domek je potem pripeljal šest let mlajšo ženo Pepco, doma iz sosednjih Češnjic. Bila je šivilja in sila pridna ženska. Saj je tudi morala biti, ko pa se jima je rodilo deset otrok: šest fantov in štiri hčere sta imela. Potrebe so bile velike, pa je še enkrat poskusil pri rudarjih. Tokrat je odšel v srbske premogovnike blizu Zaječarja, pa ni bilo pravega zaslužka; od triletnega garanta mu ni kaj prida ostalo. Po drugi svetovni vojni je šel med gradbince in si z zidarskim delom služil kruh vse do upokojitve pred sedemintridesetimi leti. Žena Pepca mu je umrla pred tremi leti, otroci pa so se vsi med živimi in ga pridno obiskujejo. Zdaj pride ta, zdaj oni in mu "porihtajo" vse, kar je treba. Veliko potomstva je bilo skupaj, ko je pred dvema letoma praznoval 90. rojstni dan. Letos, 7. decembra, jih bo že dvaindevetdeset. Trdoživemu Jožetu tudi mi čestitamo za tako lepa leta. Med pogovorom naju je ves čas mirno spremljal Jožetov zvesti čuvaj Muri, ko pa sem hotel gospodarja fotografirati, se je hudo razjezil. Nič ne vem, kaj si je mislil.

Leopold Sever

Govori se...

• da so se tokrat krajanje Ivančne Gorice resno odločili zahtevati svoje ekološke pravice. Ena civilna delegacija se je oglašila s problemom Livarne pri svetniku Igorju Bončini, ki ga je v njihovem imenu izpostavil na zadnji seji, druga civilna delegacija je zbrala veliko podpisov Ivančanov, katerim kima tudi RDEG- ekološko društvo. Tudi pismo s podpisi je romalo na občinski naslov. Vrata bodo sedaj pod pritiskom morala popustiti, vprašanje je le, na katerem koncu. Sicer pa, se govori, bodo Ivančani poiskali še kak drug vhod.

• Najbolje obveščeni pa govorijo, da v Ivančni Gorici le ne bo tako hudo, če nimamo stalnega policijskega nadzora. V naših krajih so namreč v privatni iniciativi že začeli delovati policijski in teritorialni osebki. Predvsem smo navdušeni nad njihovo vratolomno vožnjo z motorjem, ponavadi opolnoči, saj njihovo cviljenje lahko prijavimo kar njim samim. Vidite, nič hudega torej, če je policijska alternativa v Grosupljem.

Že pred časom se je govorilo, da se je eden od ivanških svetnikov, kar med odmorom seje občinskega sveta pridružil, da bo na prihodnjih volitvah kandidiral za župana.

Da bomo potem že videli, je menda še rekel.

Prav tako je menda eden od svetnikov, ki je tudi predsednik ene od komisij ali odbora izjavil, da bo nepreklicno odstopil.

Veliko dodatnega dela da ima s tem, koristi od tega pa nobene, je dodal.

Govori se tudi, da pri nekaterih hišah v Kitnem vrhu vodovodne števec poganja veter. Ta pa je menda bistveno hitrejši od vode, zato so potem računi precej večji od dejanske porabljene vode. Pričakujemo, da bo komunalno podjetje to pogruntavščino patentiralo.

Govori se, da so "zloglasne" proizvodne hale nekdanjega Agrostroja na Malem Hudem že prodane.

Kdo pa je novi lastnik je menda še poslovna skrivnost, prav tako pa tudi cena.

Do kdaj še?

Odgovorni najbrže čakajo, da bodo te, stare, nenaseljene hiše podrli avtomobilisti. Tudi občina bi lahko kaj rekla na ustreznem mestu!

ZAHVALA

Vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali pri naši nesreči, pristrčna hvala. Ganljivo in prijetno je spoznanje in občutje, da v nesreči nismo ostali sami.

Lazarjevi iz Polja pri Višnji Gori

MALI OGLAS

Sem dijakinja srednje šole in iščem sobo s sanitarijami in možnostjo kuhanja v Ivančni Gorici. Ponudbe pošljite na uredništvo Klasja, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica.

POLICIJSKA KRONIKA

8. 1997: Okoli 18.30 je domačin v naselju Marinča vas motil mir in ogrožal varnost oseb v zasebnem prostoru. Hodil je od hiše do hiše in s krivcem v roki grozil domačinom, da jim bo poškodoval lastnino. Policisti so ga umirili in odpeljali v oskrbo domačih.

8. 1997: Ob 20.15 je domačin s škodo felicijo vozil po avtomobilski cesti od Grosupljega proti Višnji Gori. V višnjegorski klanec je prehitel voznika subaruja, ki pa je voznika škode na vrhu klanca dohitel in ga tudi prehitel. Voznik subaruja je naprej prehiteval po prehitevalnem pasu ostala vozila, ko ga je po klanecu navzdol ponovno dohitel voznik felicije in ga z lučmi opozarjal, naj se umakne, kar je čez čas tudi storil, da je voznik felicije lahko prehitel. Na koncu avtoceste, ko se cesta zoži in preide v en vozni pas, je voznik škode ustavljal na vozišču in zaprl cesto v smeri Novega mesta, tako da so morala vsa vozila ustaviti. Voznik škode je stopil do voznika subaruja, odprl vrata, nanj vpil in ga s pestjo udaril v obraz, da mu je razbil očala, nato pa se odpeljal proti Ivančni Gorici. Navedeni primer kaže, da tudi naši občani ne poznajo voziške etike in niso niti malo strpni vozniki, na kar se večkrat opozarja. Da o oviranju prometa niti ne govorimo!

8. 1997: Ob 19.30 se je na regionalni cesti pri naselju Krška vas zgodila prometna nesreča z materialno škodo,

zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo po mokrem in spolzkem vozišču. Do nesreče je prišlo, ko je voznica R-5 v levem ovinku zapeljala v levo s ceste, nekaj metrov vozila po travniku, nato pa se vrnila na cesto v trenutku, ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik kombija, ki je opazil vožnjo nasproti vozeče voznice in vozilo ustavljal. Voznica je z levo stranjo vozila trčila v prednji levi del kombija.

8. 1997: Ob 16.30 se je na lokalni cesti med naseljem Krka in Hočevje med ravnanjem makadamskega vozišča zgodila nesreča, ki jo je povzročil voznik delovnega stroja. Do nesreče je prišlo, ko je voznik delovnega stroja vozil vzvratno in trčil v stoječe tovorno vozilo, ki ga je poškodoval in na njem povzročil manjšo materialno škodo. Na delovnem stroju pa škoda ni nastala.

8. 1997: Okoli 5.30 se je na magistralni cesti M/1 pri Malem Hudem zgodila prometna nesreča s smrtnim izidom in materialno škodo. Do nesreče je prišlo, ko je voznik osebnega avtomobila mercedes vozil proti Novemu mestu in za viaduktom Ivančna Gorica iz neznanega vzroka zapeljal v levo ter čelno trčil z voznikom vozila seat. Voznik seata je bil hudo telesno poškodovan, in je na kraju nesreče umrl.

POLICIJSKA POSTAJA
GROSUPLJE

NASVETI POLICIJE OB ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA

Druga polovica avgusta je čas, ko se začnemo pripravljati na novo šolsko leto. V priprave so vključene šole, Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in policijske postaje. Pri tem imamo v mislih prometno varnost. Otrokom in njihovi prometni varnosti moramo nameniti pozornost celo leto, tistim, ki prvič stopajo na poti, ki jih vodijo v šolo, pa zlasti v prvih dneh. Policisti to delajo s celo vrsto načrtovanih aktivnosti, med katere sodi tudi posredovanje nasvetov staršem, vsem udeležencem v prometu, vzgojiteljem in predvsem otrokom. Nekaj teh nasvetov bi vam radi posredovali danes.

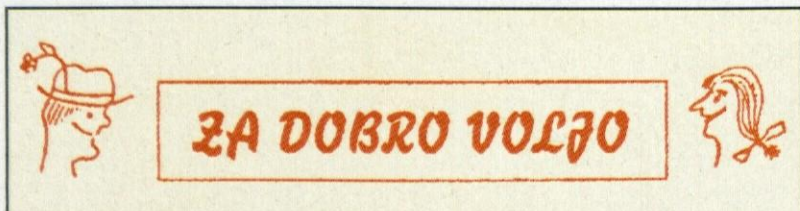
Prvi se nanaša na hojo otrok po varnih poteh, ki so označene v načrtih šol; z njimi se seznanijo starši in s hojo po njih otrokom dajejo zgled. Starši naj otroke opozarjajo na varno prečkanje vozišč na prehodih za pešce in varno hojo ter vse leto skrbijo za uporabo kresničke in rumene rutice za prvošolčke in predšolske otroke, ki obiskujejo malo šolo. Prav tako naj skrbijo, da bodo njihovi otroci oblečeni v svetla oblačila, saj bodo le tako ob zmanjšani vidljivosti in ponoči prej opazni.

Drugi nasvet velja voznikom, naj vozijo z zmerno hitrostjo in pazijo na pešce, ki hodijo po vozišču ali po pločniku, posebej previdno pa se naj približujejo prehodom za pešce. Previdni naj bodo v okolici šol in na mestih, kjer prometni znaki za nevarnost opozarjajo, da so otroci na cesti.

Tretji nasvet pa velja prevozom otrok v cestnem prometu. Vozniki lahko v vozilih vozijo le toliko otrok, kot je navedeno v prometnem dovoljenju. Za manjše otroke je priporočljivo, da so v vozilih vgrajeni posebni sedeži in da so otroci privezani z varnostnimi pasovi. Otroci do 12. leta starosti so lahko potniki le na zadnjih sedežih. Na kolesu ali kolesu z motorjem se lahko vozi otroka do starosti sedmih let le, če je na vozilu vgrajen poseben sedež. Otroka nad to starostjo pa na kolesu ni dovoljeno voziti. Vozila, s katerimi se prevažajo otroci, morajo imeti na sprednji in zadnji strani predpisan znak za označevanje vozil, s katerimi se prevažajo otroci. Vozniki ne smejo prehitevati vozil, ki so označena, da vozijo otroke, ko ti vstopajo ali izstopajo iz navedenih vozil.

Starši! Vedno pospremite svoje otroke od vozila do varne poti oziroma šole.

POLICIJSKA POSTAJA
GROSUPLJE

Vzorec bankovca za 50 dihurjev. Kdor bo imel takegale v žepu, bo lahko zelo pokonci hodil.

Nov korak k lastni moneti

Kdor misli, da je občinski aparat odšel na zaslužni dopust, se je hudo zmotil. Kdo bi mogel ob tako pomembni nalogi mirovati; naši občinski možje že ne.

Podkrepljeni s finančnimi in grafičnimi strokovnjaki so v vročem avgustu na hitro staknili glave in kmalu so jim obrazi zažareli, kar je pomenilo, da so spet prišli na jako dobro zamisel. "Zapiši", so veleli glavnemu občinskemu pisarju, "zapiši, da smo našemu denarju dali ime dihur!" Pisar je nekolikanj začudeno pogledal, pa so ga gospod župan takoj prijeli. "Le zapiši, Vincenc, pri priči zapiši, kaj boš tako debelo gledal; če imajo bratski Hrvatje lahko kuno, smemo tudi mi imeti dihurja, saj sta tudi živalici v sorodu, kolikor jaz vem. Resda dihur nekoliko drugače diši, pa bomo že prenesli!"

Določeno je tudi, da bo nova valuta vrednejša od tolarja. Namesto zlate podlage bo temeljila na kruhu in vinu; za enega dihurja boš dobil štruco belega kruha ali pol litra dolenjskega cvička. Možje so imeli tudi pri izbiri dveh odgovornih za novo moneto nad vse srečno roko. Oba izbranca sta namreč sila zanesljiva in bosta delala z denarjem, kot bi bil njun.

L.S.

"HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI..."

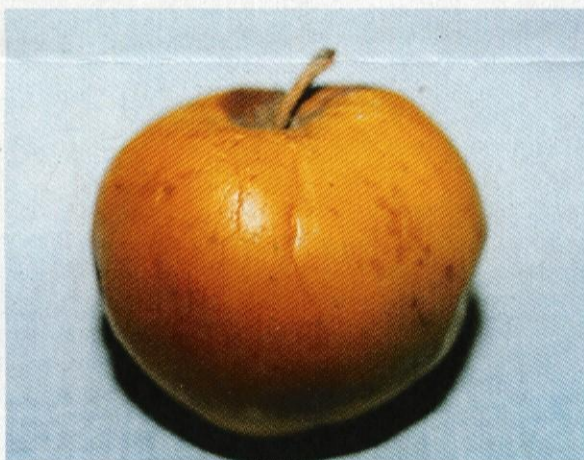

Železova ruda

V naših tleh imamo zanimivo in tudi na oko lepo rudo limonit. Spoštovani bralci bodo že ob pogledu na sliko kaj lahko ugotovili, od kod rudi ime - po značilni barvi, ki res spominja na limone. Dejansko je ruda zelo pestrih barv, od svetlorumene do rdečerrjave in skoraj črne. Te barvne razlike dajejo številne primese, pa tudi kemična zgradba same rude. Kemično bolj odporna ruda je kovinsko sive barve in se imenuje hematit. Primerki na sliki so z različnih nahajališč: Vintarjevca, Drmožnika, Gorenje vasi, Škrjančevega,

Hrastovega Dola, Zagradca, Šmihela in Korinja. Ruda je vsaj trikrat v preteklosti pri nas odigrala pomembno vlogo: v starejši železni dobi, v srednjem veku in v naši dobi - nazadnje pred dobrimi sto leti, ko je rudarstvo in fužinarstvo povsem prenehalo. Ponekod so iz te rude izdelovali tudi lepa anorganska barvila, s pravi imenom pigmenti. Kadar boste šli na sprehod, poberite kak košček in ga doma položite na polico; bojda učinkuje zdravilno.

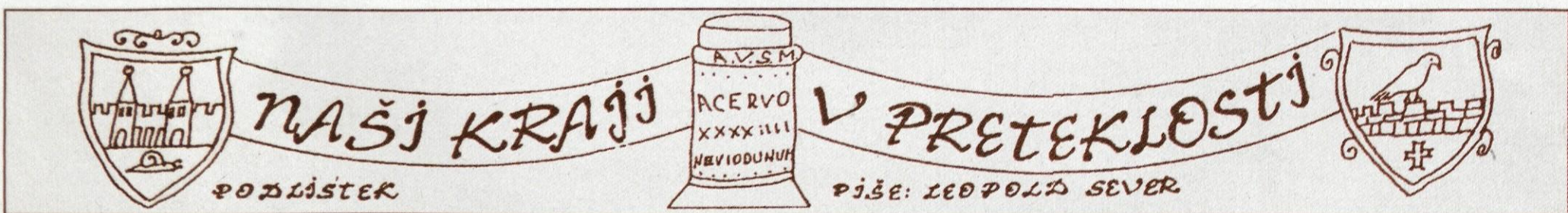
L.S.

KLASJE IMA KNJIGO REKORDOV

Pri Kalarjevih v Ivančni Gorici so pred slabimi tremi leti kupili jabolka - jonatan-gold je pisalo na zabojčku. Večino sadežev so použili, trije plodovi pa so pozabljeni ostali v kleti. Dva je potem čez dve leti pobrala gniloba, eden pa je živel celih 33 mesecev. Rekorderja sem fotografiral, ko je že kazal znake propadanja in kmalu potem ga ni bilo več. Sedaj se radovedni sprašujemo, kaj je sadež tako dolgo ohranjalo. Najmanj tri stvari lahko naštejemo: naravna trdoživost sadeža, ugodne razmere v kleti ali na žalost agrokemijski pripravki, s katerimi je obdelana skoraj vsa naša hrana.

L.S.

Izkopavanje prazgodovinskih gomil

Vojvodinja Meklenburška bi zagotovo nadaljevala z izkopavanjem prazgodovinskih in drugih grobov, da jo ni prehitela 1. svetovna vojna. Poleti 1914 so vojvodinjini delavci ravno razkopavali gomilo na Mandkovi njivi pod Studencem, tik ob cesti Ivančna Gorica - Šentvid, ko je prišla vest o splošni mobilizaciji. Tedaj je veliko delavcev odšlo na vojsko, vojvodinja pa je iz gomile na hitro pobrala, kar je bilo vrednega, in odpotovala na Nemško, kjer je že tudi bila vojna vihra. Delo je bilo ustavljeno tako na hitro, da je v okoliških vaseh ostalo precej orodja, ki so ga uporabljali pri izkopavanjih. Pozneje so na tej lokaciji pri kopanju temeljev za novo Kovačičevo hišo na Studencu našli več arheoloških predmetov, ki so jih menda oddali v muzej. Po 2. svetovni vojni se je izkopavanja lotilo več domačih "arheologov". Ti so bili arheološki samouki, nekaj znanja iz te stroke pa so

pridobili, ko so delali pri veliki dami z Bogenšperka.

Najbolj znan iskalec starodavnih zakladov iz te dobe je bil Albin Hrast z Vira. Po poklicu je bil klepar, a je postopoma to delo opuščal in se povsem posvetil izkopavanju grobov in trgovanju z etnološkim blagom. Kopal je na širšem območju Ivančne Gorice, Stične in Šentvida, seveda brez uradnega dovoljenja, a pretežno s soglasjem lastnikov zemljišč. Tem je izplačeval najnujnejšo odškodnino. Tu in tam je bil kak grob izpraznjen tudi ponoči in ljudje so te "ravbarske" podvige povečini pripisali Hrastu, čeprav to ni bilo dokazano. Taka je bila npr. usoda večjega groba na Mandkovi njivi, 50 metrov zahodno od zadnje "Meklenburške" gomile. Hrast je grobove iskal sam, in v družbi pomočnikov, z jeklenimi sondami, ki jih je zabadal v zemljo. Vsako najdbo je tako

vrisal v skico. Pravijo, da je imel v svojih mapah evidentirane skoraj vse neprekopane grobove. Najpomembnejše Hrastove najdbe so bronast oklep halštatskega vojščaka in dve stiški situli, ena gladka, druga pa z bogato poslikanim pokrovom. Na veliko srečo je vse tri dragocenosti leta 1936 odkupil Rajko Lužar, muzealec Narodnega muzeja v Ljubljani. Po izročilu je zbiralec Albin Hrast na začetku zadnje vojne najvrednejše še ne prodane arheološke in etnološke predmete skrnil nekje v gozdovih nad Virom. Ker je v zadnji vojni Hrast premislil, obstaja verjetnost, da je njegov zaklad še vedno nekje tam gori. Tudi njegovi arheološki zemljevidi so se verjetno za vedno izgubili.

Za lastno zbirko je nekaj grobov izkopal, še več predmetov pa od različnih najditeljev kupil, ing. Ludvik Fedran s Hudega. Po vojni so predmeti iz Fedranove zbirke povečini prešli v last Narodnega muzeja v Ljubljani. Kot v večini drugih primerov so tudi ostaline iz njegove zbirke hudo pomanjkljivo opremljene s podatki, zato imajo manjšo znanstveno vrednost.

Z vsjo pravico smemo domnevati, da tudi dandanašnjim obdelovalcem polj in graditeljem bivališč pridejo v roke arheološke ostaline. Kako prav bi bilo, da bi bile vse najdbe strokovno obdelane in evidentirane, potem bi se pa pomenili o njihovi nadaljnji usodi. Če ne gre za izjemne najdbe, lahko ostanejo ob primerni oskrbi

tudi v zasebni lasti. Najbolj nezaupljivim naključnim najditeljem starin pa svetujem, naj predmet vsaj fotografirajo, na hrbtno stran napišejo čim več podatkov in poskrbijo, naj vsaj to pride v strokovne roke. Najmanj toliko moralne odgovornosti in domovinske predanosti pa mora imeti vsak človek.

Franc Kalar iz Studenca in France Strmole iz Griž na eni izmed gomil iz "Veselove" skupine kažeta, kje je v tridesetih letih Albin Hrast izkopal znameniti stiški vedrici - situli. Veselov gospodar se je tedaj s Hrastom dogovoril o delitvi dobička, toda Hrast je najdbe utajil, za kar sta se možakarja ob neki priložnosti v gostilni pri Korenu hudo sprla in menda celo stepala.